

Официално Ръководство на Потребителя

Линукс Минт
Издание MATE

Съдържание

Въведение в Linux Mint	3
История	4
Цел	4
Версии и кодови имена.....	4
Издания	5
Къде да потърсим помощ	6
Инсталиране на Linux Mint	6
Сваляне на ISO-образа	7
Сваляне чрез торент клиент.....	7
Инсталиране на торент клиент	8
Сваляне на торент-файл.....	8
Директно сваляне.....	8
Четене на бележките към изданието.....	8
Проверка MD5	9
Записване на ISO-образа на DVD-диск	10
Зареждане на Живо DVD	11
Инсталиране на Линукс Минт на вашия твърд диск	13
Последователност на зареждане.....	26
Въведение в Linux Mint Desktop	28
Работния плот MATE.....	29
Настройки на работния плот	29
Опознаване на менюто	30
Менюто "Места"	30
Менюто "Система"	33
Менюто "Приложения"	38
Полето „Търсене“	41
Автоматично зареждане на приложения при вписване.....	42
Смяна на изгледа на менюто.....	42
Активиране на приставка за често използвани документи.....	43
Възстановяване на настройките по подразбиране.....	43
Замяна на менюто с менюто MATE.....	43
Инсталиране и работа с програми	44
Управление на пакети в Линукс Минт.....	44
Мениджър програми.....	49
Менюто.....	49
Synaptic & APT.....	49
Премахване на приложения.....	50
От менюто.....	50
Чрез APT.....	51

Чрез SYNAPTIC.....	51
Ъпдейтване на вашата система и вашите приложения.....	51
Чрез Диспечера на актуализациите.....	52
Съвети и трикове.....	58
Копиране и поставяне с мишката.....	58
Писане на бележки с Tomboy.....	58
Заклучение	60

Въведение в Linux Mint

Линукс Минт е компютърна операционната система, проектирана да работи на повечето съвременни системи, включително компютри с типични x86 и x64 архитектури.

Линукс Минт може да изпълнява същата роля както Windows на Microsoft, Mac OS на Apple и BSD OS. Линукс Минт е проектиран да работи заедно с други операционни системи (включително и тези, изброени по-горе), и може автоматично да се създаде "dual-boot" или "multi-boot" среда (където на потребителят му е предоставен избор коя

операционна система да зареди при всяко стартиране на системата) по време на неговото инсталиране. Линукс Минт е страхотна операционна система за физически лица и за фирми.

История

Линукс Минт е много модерна операционна система; нейното развитие започва през 2006. Независимо от това тя е построена върху много утвърдени и доказани софтуерни слоеве, включително Linux ядрото, GNU инструменти и MATE десктоп. Тя също разчита на проектите Убунту (Ubuntu) и Дебиан (Debian) и използва техните системи като база. Проекта Линукс Минт се фокусира върху по-използваем и по-ефективен за ежедневни задачи, извършвани от редовните потребители, работен плот. Под работния плот операционната система също така предоставя огромна колекция от наличен софтуер и много добре интегрирани набор от услуги.

Линукс Минт набира все по-голяма популярност и все повече и повече хора я използват всеки ден.

Цел

Целта на Линукс Минт е да предостави такава операционна система за настолни компютри, че домашните потребители и компаниите да могат да я използват без никакви разходи и, която да е толкова ефективна, лесна за употреба и в същото време възможно най-елегантна.

Една от целите на проекта Линукс Минт е да се превърне в най-добрата операционна система, като улеснява хората в използването на съвременните технологии, вместо да ги опростява (намалявайки техните възможности), или да копира подходите, взети от други разработчици.

Целта е да развием нашата собствена представа за идеалния работен плот. Ние смятаме, че е най-добре да се направи най-доброто от съвременните технологии, които съществуват под Линукс, и да се направи по-лесно използването на най-съвременните функции.

Версии и кодови имена

Номерацията и кодовите имена следват уникална логика в Линукс Минт:

- Кодовите имена предоставят начин да се назоват версиите на Линукс Минт, който е по-познат в сравнение използването на номера за версиите.
- След версия 5 Линукс Минт следва 6 месечен цикъл на издаване на версиите и използва опростена схема на издаване.Номерът на версията просто се увеличава на всеки 6 месеца.
- Ако се издаде специално преработено издание (малко като услугата Service Pack в

Windows) номера на версията му получава незначително увеличение. Например "3" става "3.1".

- Кодовите имена в Линукс Минт винаги са женски имена, които завършват с буквата "а". Те са подредени по азбучен ред, като първата буква на кодовото име съответства на индекса на номера на версията в азбуката.

Досега Линукс Минт е използвала следните кодови имена:

Версия	Кодово име
1.0	Ada
2.0	Barbara
2.1	Bea
2.2	Bianca
3.0	Cassandra
3.1	Celena
4.0	Daryna
5.0	Elyssa
6.0	Felicia
7.0	Gloria
8.0	Helena
9.0	Isadora
10.0	Julia
11.0	Katya
12.0	Lisa
13.0	Maya
14.0	Nadia

Издания

Издание (Edition) е версия на Линукс Минт, която е персонализирана да се справи с определен набор от нужди. Това ръководство обхваща изданието MATE . Ето някои от най-популярните издания:

- Издание MATE (използва MATE десктоп)
- Издание Cinnamon (използва Cinnamon десктоп)
- Издание KDE (използва KDE десктоп)
- Издание Xfce (използва Xfce десктоп)

Ако не знаете кое издание да използвате, препоръчително е да изберете издание MATE.

Забележка: Ако имате намерение да разпространявате или да правите комерсиално използването на Линукс Минт в САЩ или в Япония и, ако не сте сигурни за патентното законодателство трябва да се използват инсталационните образи "CD No Codecs".

Къде да потърсим помощ

Общността на Линукс Минт е много полезна и много активна. Ако имате въпроси или проблем, свързан с Линукс Минт, би трябвало да можете да получите помощ от други потребители онлайн.

Първо, уверете се, че сте се регистрирали във форума на Линукс Минт. Това е първото място, където трябва да потърсите помощ: <http://www.linuxmint.com/forum> .

Ако искате да говорите с други потребители, можете да се свържете с тях в някоя IRC чат стая. Под Линукс Минт просто стартирайте "XChat" от менюто. Ако използвате друга операционна система или друг IRC клиент, се уверете, че сте се свързали със сървъра irc.spotchat.org и сте се присъединили към каналите "# linuxmint помощ" и "# linuxmint-чат".

Линукс Минт използва хранилищата на Убунту (повече за това какво означава това по-късно) и е напълно съвместима с тях, така че повечето от ресурсите, статиите, уроците и софтуера за Убунту също работят и за Линукс Минт. Ако не можете да намерите помощ по определена тема, потърсете за същата тема за Убунту.

Забележка: Убунту е друга операционна система, на базата на GNU / Linux.

Забележка: Хранилище е онлайн услуга, чрез която се съхранява софтуер, който е достъпен за операционната система за инсталиране и актуализиране. Повечето операционни системи, базирани на GNU / Linux използват хранилища и се свързват с тях чрез HTTP или FTP за инсталиране и обновяване на софтуера.

Инсталиране на Linux Mint

Можете да изтеглите Линукс Минт безплатно. Той идва като ISO файл който трябва да се запише на празен DVD диск. Живото DVD зарежда и осигурява

напълно функционираща операционна система, която можете да опитате, без да се засяга вашия компютър. Когато запишете Линукс Минт на DVD и го поставите във вашия компютър, можете да го изпробвате, оставяйки непокътната сегашната си система.

Забележка: Също така е възможно да се запише ISO образ на USB флаш памет или друго устройство с памет и да заредите ОС от него, или да заредите ОС директно от ISO образ на твърдия диск, но тези варианти са за малко по-напреднали и методът тук е за препоръчване. За помощ с алтернативни методи за инсталиране и управление на Линукс Минт, моля посетете форумите.

Ако ви харесва това, което виждате, когато е заредено живото DVD, можете да решите да инсталирате системата на вашия твърд диск. Всички необходими инструменти са налице (инструменти за обработка на твърдия диск и инсталация) на DVD-то.

Сваляне на ISO-образа

Забележка: Ако не разполагате с широколентова връзка, или ако вашият достъп до интернет е твърде бавен, може да поръчате DVD от този сайт: <http://www.osdisc.com>

В противен случай, може да посетите страницата за сваляне на Линукс Минт : <http://www.linuxmint.com/download.php>

След това изберете изданието, от което се интересувате.

От тази страница, трябва да може да намерите:

- MD5 подпис
- торент връзка
- списък с миръри за сваляне (различни FTP / HTTP сървъри, от които може да се свали файл)

Файла, който трябва да изтеглите, е ISO файл. Има два начина да свалите този файл, с торент (с P2P протокол) или чрез мирър за сваляне (HTTP или FTP протокол).

След като изтеглянето приключи, можете да проверите дали ISO файла не е повреден с проверка на подписа му с MD5.

Сваляне чрез торент клиент

Торент е Пиър до Пиър (P2P) протокол. По принцип, вместо да се сваля от централното местоположение, торентът ви позволява да изтеглите ISO файл на части от различни хора по целия Интернет.

Колкото повече хора свалят ISO файла, толкова по-бърза става скоростта на изтегляне . Това е

предпочитаният и препоръчителният начин за изтегляне на Линукс Минт.

Инсталиране на торент клиент

Имате нужда от софтуер, наречен "торент клиент", за да изтеглите файлове чрез торент.

Ако използвате Linux, можете да инсталирате "Transmission". Ако използвате Линукс Минт, Transmission вече е инсталиран.

Ако използвате Windows, можете да използвате Vuze (<http://azureus.sourceforge.net/>).

Сваляне на торент-файл

Следващата стъпка е да се проследи торент връзката от уебсайта на Линукс Минт и да изтеглите .torrent файла. Този файл е много малък. След като се изтегли, трябва да го отворите с вашия торент клиент.

Торент клиент вероятно ще ви попита къде искате да запишете ISO-образа. Изберете местоназначение и след това изчакайте свалянето да завърши.

За още информация относно торент протокола посетете: <http://en.wikipedia.org/wiki/BitTorrent>

Директно сваляне

Ако не можете или решите да не използвате торент протокола, тогава погледнете в списъка на мирър изтегляния и изберете едно от тях. Те ще осигурят връзка до ISO-файл, който можете свалите с едно щракане.

Забележка: Не забравяйте, че честотната лента е ограничена и, когато повече хора свалят от мирър, скоростта на изтегляне става по-бавна за всеки, който тегли от този мирър. Освен това, ако по някаква причина изтеглянето трябва да се прекъсне, то може да бъде повредно и изтеглянето може да се наложи да бъде рестартирано. Поради тези причини ще е удачно да се използва мениджър за сваляне, както за Линукс така и за Windows, ако предприемете този маршрут.

Четене на бележките към изданието

Изтеглянето вероятно ще продължи най-малко един час, така че сега би било идеално време, за да се запознаете с новите функции, които идват с изданието, което теглите в момента.

Бележките към изданието са поместени на уеб страницата на Линукс Минт и отговарят на следните въпроси :

- Какви са новите функции, предоставени в тази версия?
- Какви са известните проблеми на тази версия?
- Как мога да се ъпгрейдне от предишната версия?

Те също така съдържат снимки на най-новата версия. Разбира се, бихте могли да разберете за повечето функции, описани в бележките по изданието, просто като използвате операционната система, но рискувате да пропуснете нещо, така че е най-добре е да прочетете бележките по изданието.

Бележките за версията за Линукс Минт 14 Надя можете да намерите тук: http://www.linuxmint.com/rel_nadia.php

Проверка MD5

Вие прочетохте бележките по изданието, но просто не можете да чакате повече, за да си поиграете с новите функции или да опитате Линукс Минт и изтегляне току-що завърши успешно. Вие сте готови да запишете DVD и да заредите от него ... но хей! Изчакайте за секунда!

Ако това DVD е повредено, вие ще изпитате странни бъгове и ще Ви е трудно да намерите помощ. Двете най-често срещаните причини за повредено DVD са:

- Проблем, причинен при свалянето на ISO-файла.
- Грешка по време на записване на диска, която променя съдържанието на Живото-DVD.

Подписът MD5 , който се намира на страницата за изтегляне, осигурява бърз начин за проверка на вашия ISO-файл. Така че, нека проверим ISO-файла, който просто сте изтеглили, преди да го запишем, за да избегнем евентуални проблеми.

Ако се работите с коя да е версия на Линукс вероятно вече имате програмата md5sum инсталирана. Отворете терминал и променете директорията чрез "CD" на тази, в която се намира ISO файла (например, ако "Linuxmint.iso" е на работния плот), отворете терминала и напишете:

```
cd ~/Desktop  
md5sum linuxmint.iso
```

Тази команда трябва да изведе поредица от цифри и букви, които съставляват MD5 сума, или подпис на ISO-файла. Всяка малка промяна на ISO-файла ще доведе до значителни разлики в този подпис, което ни позволява да се уверим, че файлът е точно както трябва да бъде.

Сравнете това подпис с този на страницата за изтегляне на уебсайт Линукс Минт. Ако двата подписа са едни и същи, тогава знаете, че ISO-файл е точно като оригинала и вече можете да

го запишете на DVD.

Ако използвате Windows, шансовете са, че нямате инсталиран md5sum . Можете да го получите от тук: <http://www.etree.org/md5com.html>

Поставете ISO-файла и md5sum.exe на едно и също място (да речем в C: \) и стартирайте "Cmd.exe". В средата на командния ред, въведете следните команди:

```
C:
cd \
md5sum linuxmint.iso
```

След това сравнете подписа с този на уебсайта.

Записване на ISO-образа на DVD-диск

Сега, след като сте проверили ISO-файла с MD5, вие сте готови да го запишете на DVD.

Забележка: Линукс Минт осигурява образ, който може да се запише на 700MB CD-та. Ако не можете да запишете DVD-та моля използвайте CD образи.

Вземи празен DVD-R диск (DVD-RW трябва да работи добре, но е известно, че този тип дискове имат проблеми със съвместимостта) и любимите си маркери и етикета за DVD. Въпреки че надписване на вашите DVD-та звучи тривиално, е хубаво да се направи, тъй като лесно можете да се окажете с 20 ненадписани дискове на бюрото си. :)

Поставете празен DVD-R диск в устройството и се пригответе за запис на ISO-файла

Ако използвате Линукс с MATE, с десен бутон на мишката щракнете върху ISO-файла и изберете "Запиши на диск".

Ако използвате Линукс с KDE, стартирайте k3b и в менюто "Инструменти" изберете "Запишете ISO образ".

Ако използвате Линукс искате да използвате терминала, от директорията, където сте записали образа:

```
cdrecord -v -dao dev=1,0,0 linuxmint.iso
```

Заменете номера след Dev = с правилното число, отговарящо за дисково устройство. Можете да стартирате

```
cdrecord -scanbus
```

Може да се наложи да бъдете системен администратор, за да изпълните тези команди.

Ако работите с Windows, можете да използвате програма като InfraRecorder:

http://infrarecorder.sourceforge.net/?page_id=5

Забележка: Уверете се, че записвате ISO-изображение на диска, а не ISO-файл на диска. Една много често срещана грешка, особено за хората, които използват Nero, е действително да запишат ISO-файла на диск като файл с данни. Стандартът ISO-файл е образ на диск, така че трябва да бъде записан като образ, а не като файл, който ще се появи на диска. След записване на DVD-то не можете да видите на ISO-файла на диска, а по-скоро папки като "Casper" или "isolinux". Повечето специализиран софтуер за запис на дискове има специална опция за това.

Зареждане на Живо DVD

Поставете DVD диск в дисковото устройство и рестартирайте компютъра. Сега трябва да видите следния екран:

Забележка: Ако не виждате този екран и Вашият компютър зареди както обикновено това е така, защото BIOS не е настроен да зарежда ОС от DVD. Рестартирайте компютъра и натиснете F1, F2, Delete, или Esc (или който клавиш Ви позволява да промените BIOS конфигурация) и променете BIOS настройките, за да кажете на Вашият компютър, за да се стартира от DVD диска.

Инсталиране на Линукс Минт на вашия твърд диск

От първия екран изберете по подразбиране "Start Linux Mint" и натиснете Enter.

След известно време на живо трябва трябва да видите работния плот:

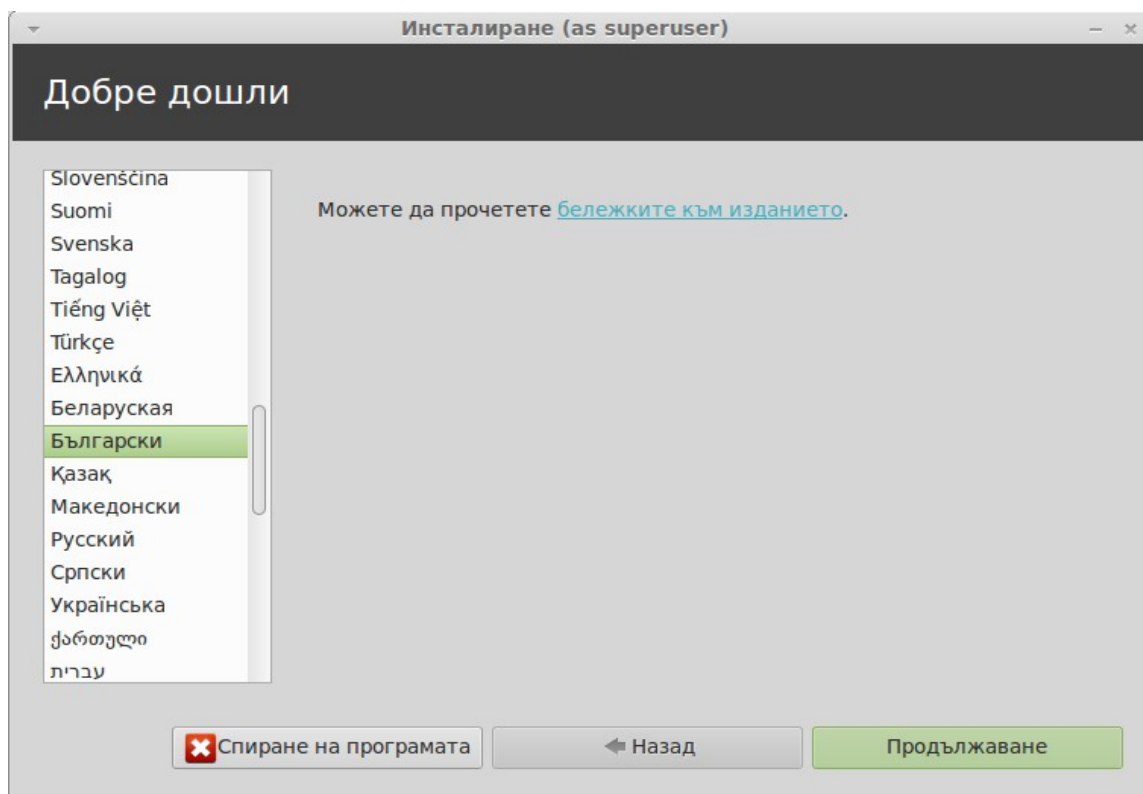

На този етап Линукс Минт не е инсталиран на вашия компютър, той е заредил директно от DVD-то. Система, която виждате пред себе си, ще е почти същата като тази, която ще имате

на компютъра си, след като инсталацията приключи.

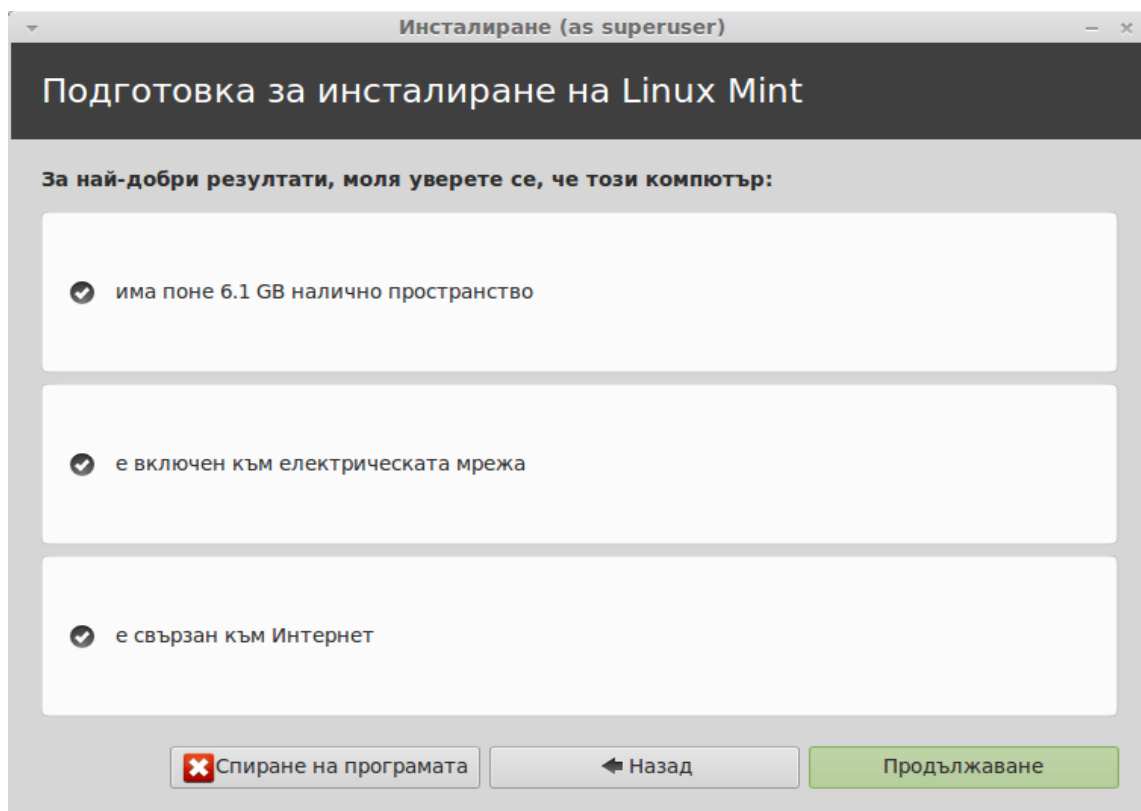
Забавлявайте се с нея и вижте дали ще Ви допадне. Имайте предвид, че когато системата е пусната от DVD, Линукс Минт работи значително по-бавно, отколкото, когато е инсталиран на твърдия диск, тъй като той трябва да прочете данните си от DVD-диска, който е по-бавен от твърдия диск.

Когато сте готови, кликнете два пъти върху иконата "Install Linux Mint", която се намира на работния плот. Installer ще се появи:

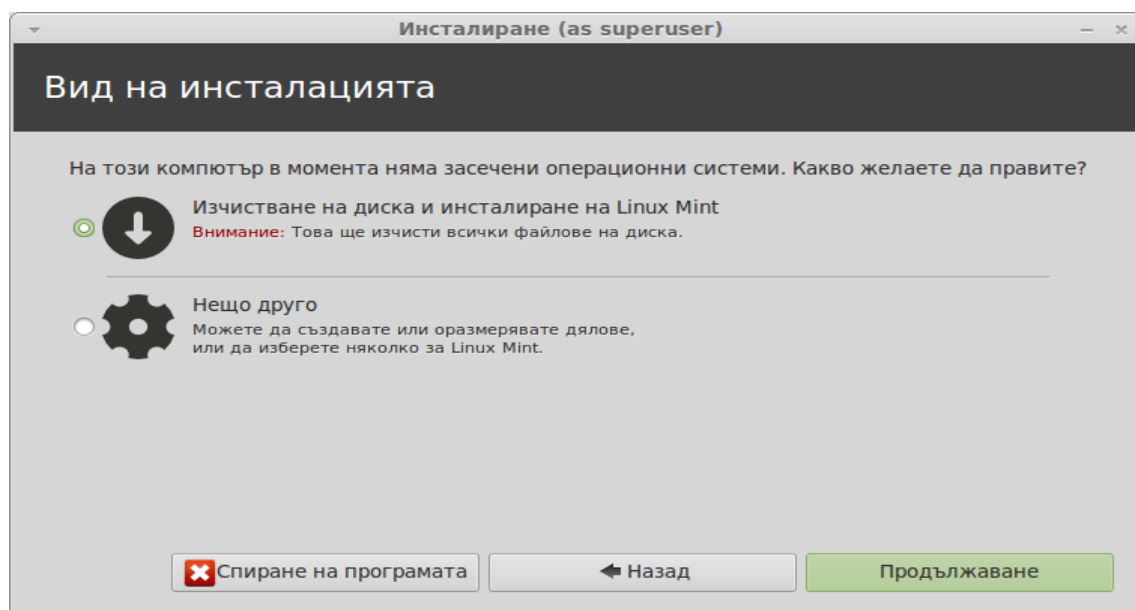

Ако още не сте прочели бележките по изданието, и имате връзка с Интернет, то това е идеална възможност да ги прегледате, просто като кликнете върху подчертаната връзка. Тя силно се препоръчва на потребителите *преди* да започне инсталацията, за да осведомят за нови функции, както и по всички въпроси, които биха могли да възникнат относно тяхната хардуерната конфигурация.

Изберете вашия език и натиснете бутона "Продължете".

В следващия екран се уверете, че сте свързани към източник на захранване (ако използвате лаптоп), към интернет и че имате свободно препоръчителното дисково пространство. След това натиснете бутона "Продължете".

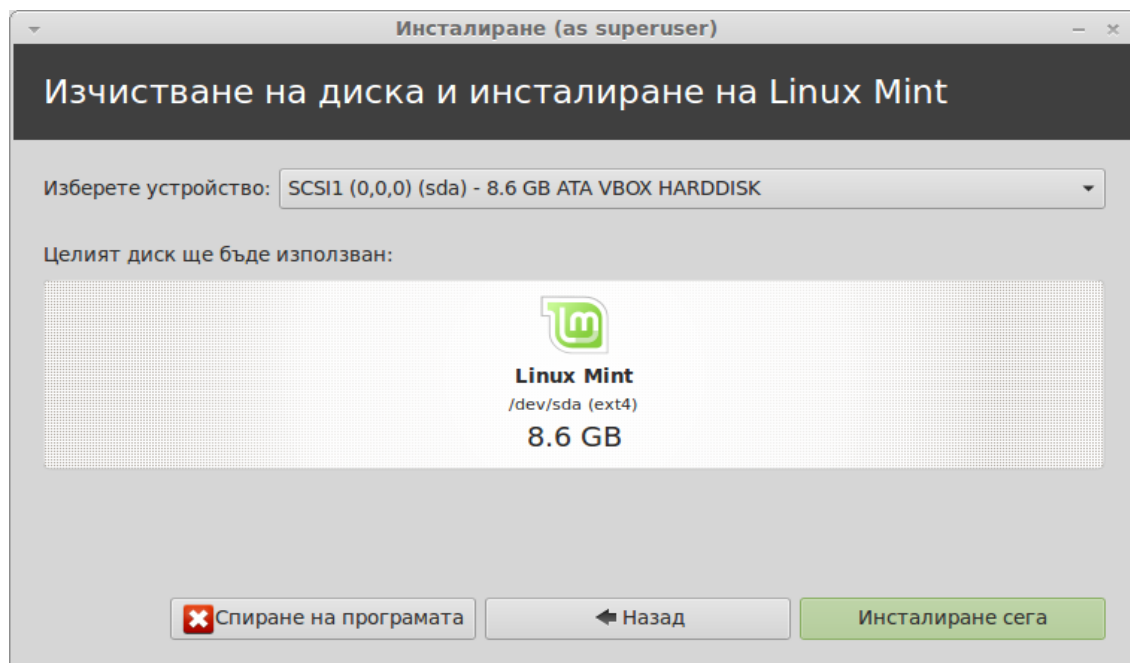

В следващия екран можете да присвоите на целия твърд диск на Linux Mint или да го инсталирате заедно с други операционни системи. Освен това, можете да определите дялове

ръчно.

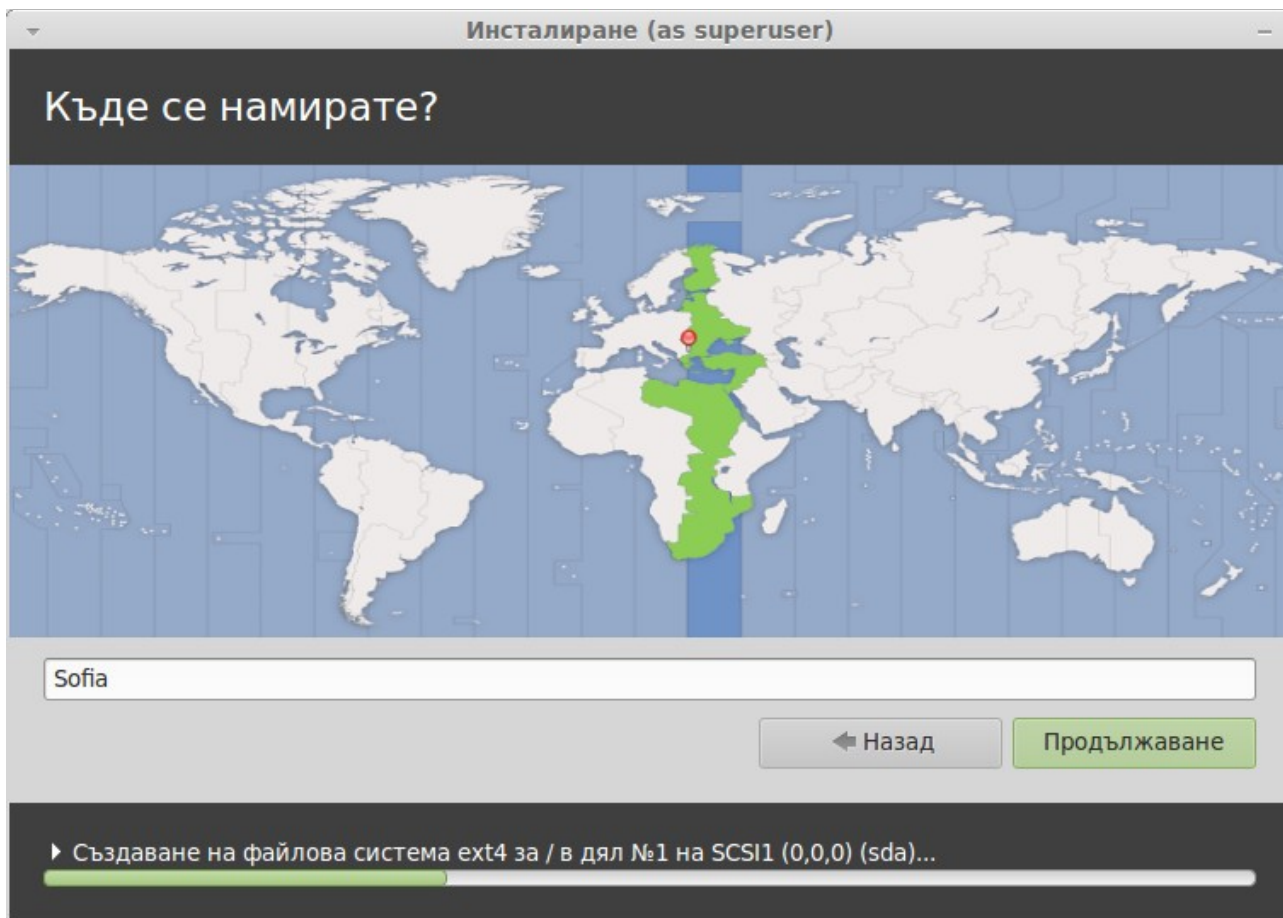
- Ако решите да използвате целия диск, неговото съдържание ще бъде изтрито и Линукс Минт ще се инсталира като единствената операционна система на вашия компютър.
- Ако решите да я инсталирате заедно с други операционни системи, инсталаторът ще използва наличното свободно пространство на другите дялове, за да се създаде нов за Линукс Минт. Вие ще бъдете попитани колко място искате да се разпредели. След това инсталаторът ще направи всичко останало вместо вас. След инсталацията компютър ще има екран на зареждане (boot screen), от който Вие ще можете да избирате коя операционна система да зареди.
- Ако решите ръчно да укажете дяловете си , редактор дялове ще се появи и ще Ви даде пълен контрол върху разделянето на твърдия ви диск. Това се препоръчва само за напреднали потребители, които разбират как разделянето работи под Linux. Имайте в предвид, че Линукс Минт изисква дял от на най-малко 6GB и, че препоръчителния размер за SWAP дял е 1,5 пъти от размера на RAM паметта, с която разполага компютъра.

Изберете подходящата опция и кликнете върху бутона "Продължете".

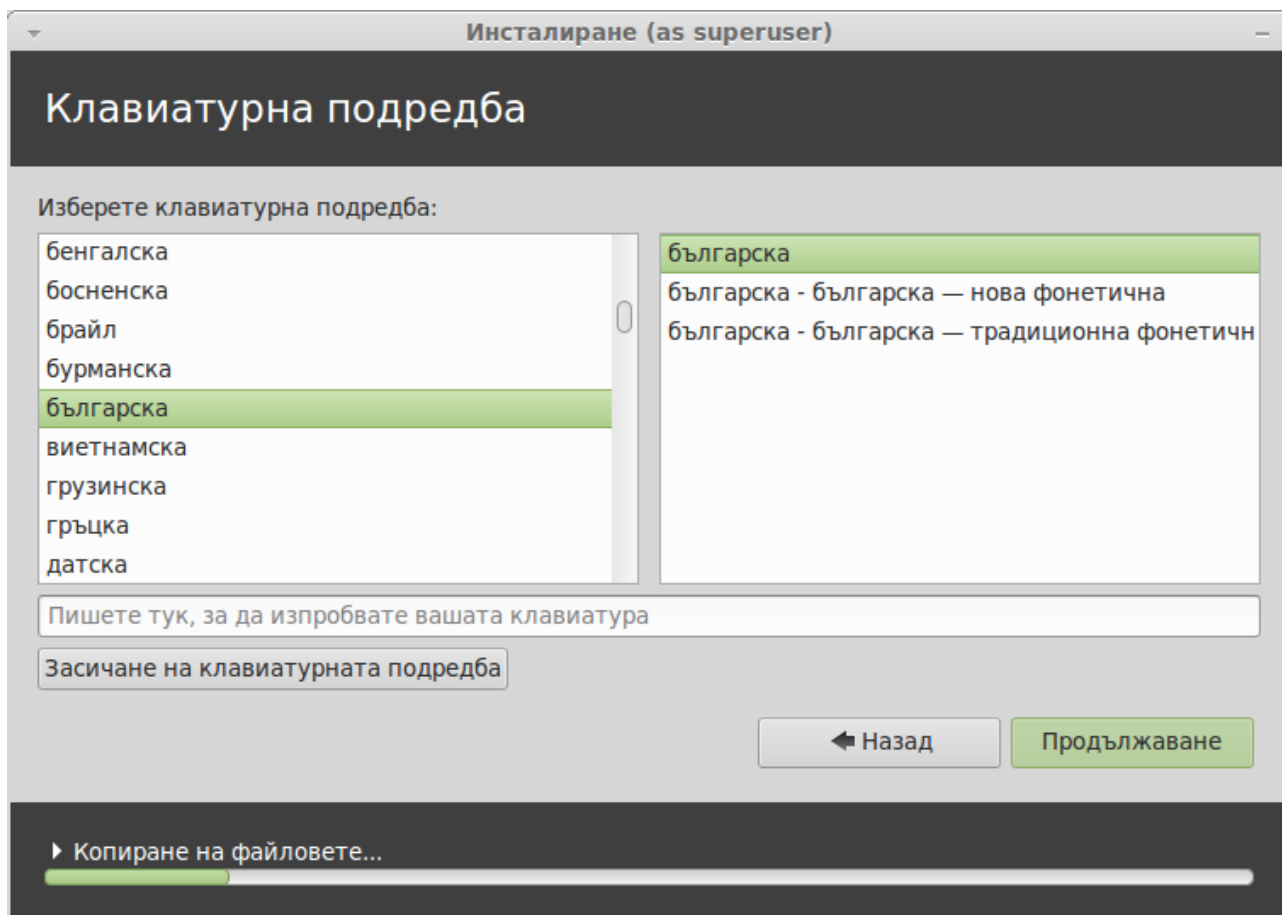
Следващият екран ви пита за потвърждение. Когато сте готови натиснете бутона "инсталирай сега", за да започнете инсталацията.

На този етап, инсталацията ще работи във фонов режим и инсталаторът ще ви зададе въпроси относно вашите настройки:

Изберете вашето местоположение на картата, като кликнете върху града, който е най-близко до вас. Целта на тази стъпка е да се идентифицира вашия часови пояс. Уверете се, че "Текущо време" се появява правилно и щракнете върху бутона "Продължете".

Забележка: Понякога инсталатора не обработва правилно лятно / зимно време, така че дори и да изберете правилния град може да видите разлика в час, или с точното време. Просто игнорирайте това на този етап и не забравяйте да се уверите, че часът е правилен, след като рестартирате Вашата новоинсталирана Линукс Минт система.

Изберете клавиатурната подредба. Ако не сте сигурни точно за кое оформление съответства на клавиатура, кликнете върху текстовото поле в долната част на екрана и започнете да пишете с клавиатурата си. Уверете се, че натиснатите клавиши съвпадат със знаците, които се появяват в областта, за да се уверите, че сте избрали правилната клавиатурна подредба. Някои оформления се различават по отношение на акценти, цифри и препинателни знаци, така че се уверете, че сте ги тествали.

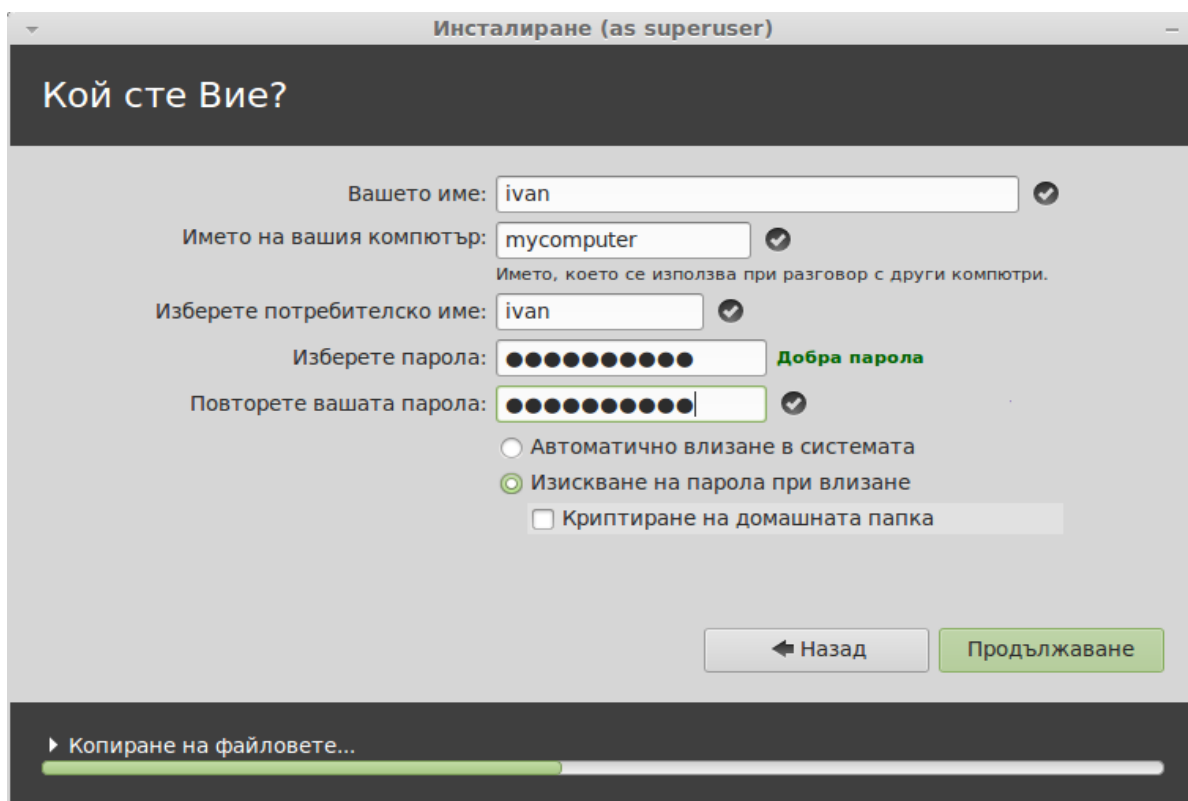
Когато сте готови натиснете бутона "Продължаване".

Въведете вашето истинско име и потребителско име и парола. Всеки път, когато ще използвате Линукс Минт ще използвате вашия акаунт с това потребителско име и парола. След като се инсталира Линукс Минт вие ще можете да определите други акаунт, ако и други хора ще използват този компютър. Също така дайте име на своя компютър. Това име ще се използва от вашия компютър в мрежа или в различни места на системата. Ако никога не сте се замисляли за именуване на компютрите си, то сега му е времето. Хората често избират за име на своя компютър име на цвете (гергина, роза, лале) или име на планета (Марс, Юпитер, Плутон) . Изцяло от Вас зависи какво искате да използвате, но все пак изберете име, което ще харесате и лесно ще запомните.

Забележка: Не е разрешено да се използва главни букви, интервали, специални символи и кирилица в потребителското име, името на компютъра или паролата.

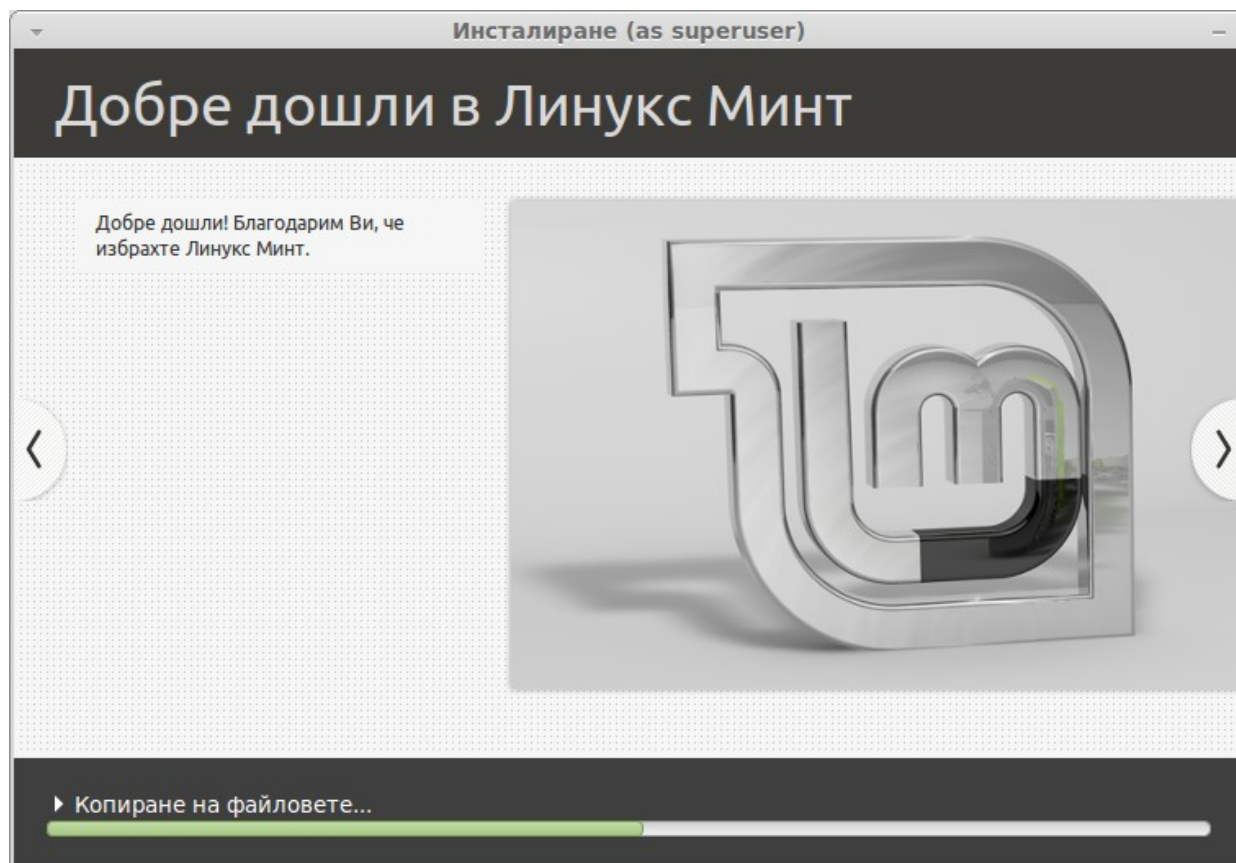
Ако само Вие използвате този компютър и искате да избегнете екрана за вход, маркирайте опцията "Автоматично влизане в системата".

Когато сте готови, кликнете върху бутона "Продължаване".

Инсталаторът може да открие други операционни системи на вашия компютър и да Ви попита дали искате да мигрирате някои лични данни. Обикновено това ви позволява да копирате отметки, контакти, любими и други видове лична информация от други операционни системи, инсталирани на вашия твърд диск в новоинсталираната Линукс Минт.

Когато сте готови, кликнете върху бутона "Продължавам".

Инсталацията трябва да отнеме между 10 и 15 минути.

Забележка: Инсталаторът ще изтегли подходящите пакети на избрания от Вас език от интернет. За тази цел Вашият компютър трябва да бъде свързан към интернет. В противен случай просто прескочете тази стъпка и ще можете да добавите вашия език, след като инсталацията приключи и се рестартира вашата нова система.

След като инсталацията приключи щракнете върху бутона "Restart Now" и средата живо-DVD ще се изключи.

Когато бъдете подканени, извадете DVD диска от дисковото устройство и натиснете Enter.

Вашият компютър е вече готов да зареди Линукс Минт от твърдия диск.

Последователност на зареждане

При рестартиране, ако имате повече от една инсталирана операционна система, трябва да видите "Boot" менюто.

След като Линукс Минт приключи зареждането, трябва да видите нов екран, където трябва да си въведете вашето потребителско име и парола. Този екран е "MDM Login Manager" и често

се нарича "MDM". Въведете паролата, която сте избрали по време на инсталацията.

Забележка: По подразбиране, парола на суперпотребителя е същата като паролата, която сте избрали по време на инсталацията. Ако не знаете какво означава това, тогава не се притеснявайте за това.

Въведение в Linux Mint Desktop

Този раздел на ръководството ще се фокусира върху технологиите и инструментите, които са

специфични за Линукс Минт и да предостави информация за някои от приложенията и технологиите, включени по подразбиране в МАТЕ изданието.

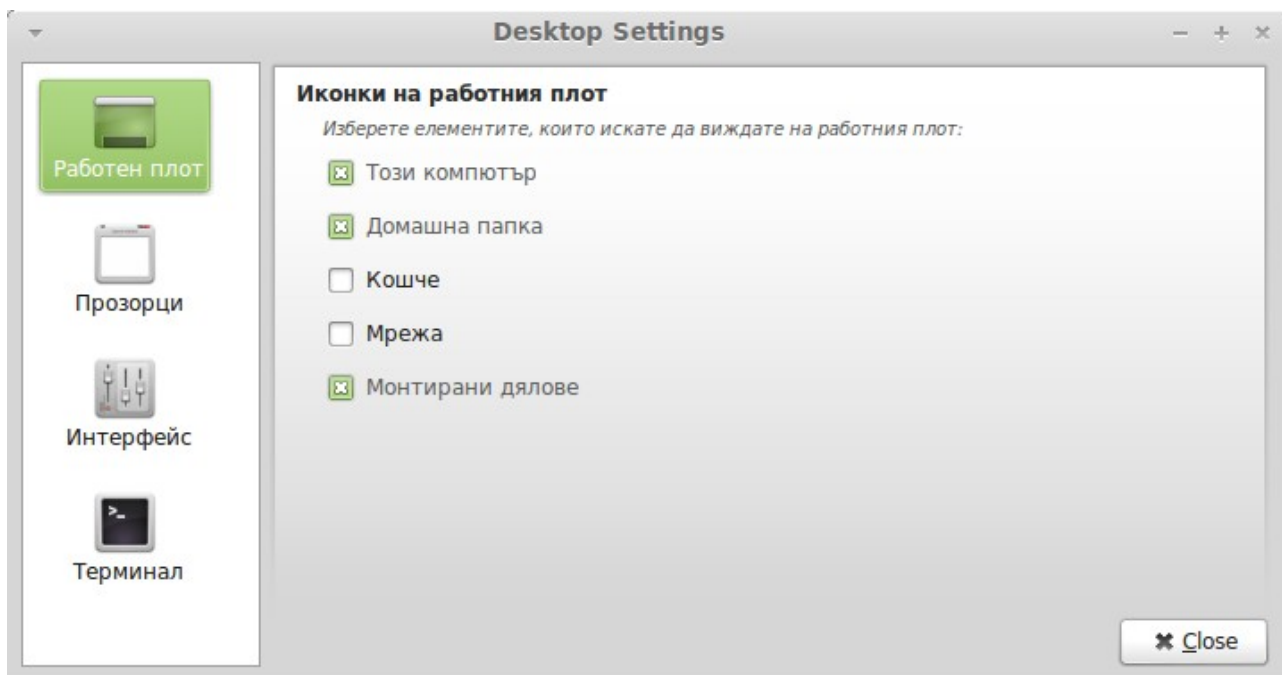
Работния плот МАТЕ

"Десктоп" (Desktop / Работен плот) е компонент на операционната система, която е отговорна за елементи, които се появяват на десктопа: панели, фон, контролен център, менюта ... и т.н.

МАТЕ изданието на Линукс Минт използва работен плот "МАТЕ", който е както интуитивен, така и мощен.

Настройки на работния плот

"Настройки на Работния плот" е инструмент, разработен специално за Линукс Минт, който ви позволява бързо да конфигурирате аспекти на Вашия Мате десктоп, които ще използвате най-често.

Стартирате го като кликнете върху "Menu" (в долния ляв ъгъл на екрана), след това изберете "Настройки" и кликнете върху "Настройки на Работния плот".

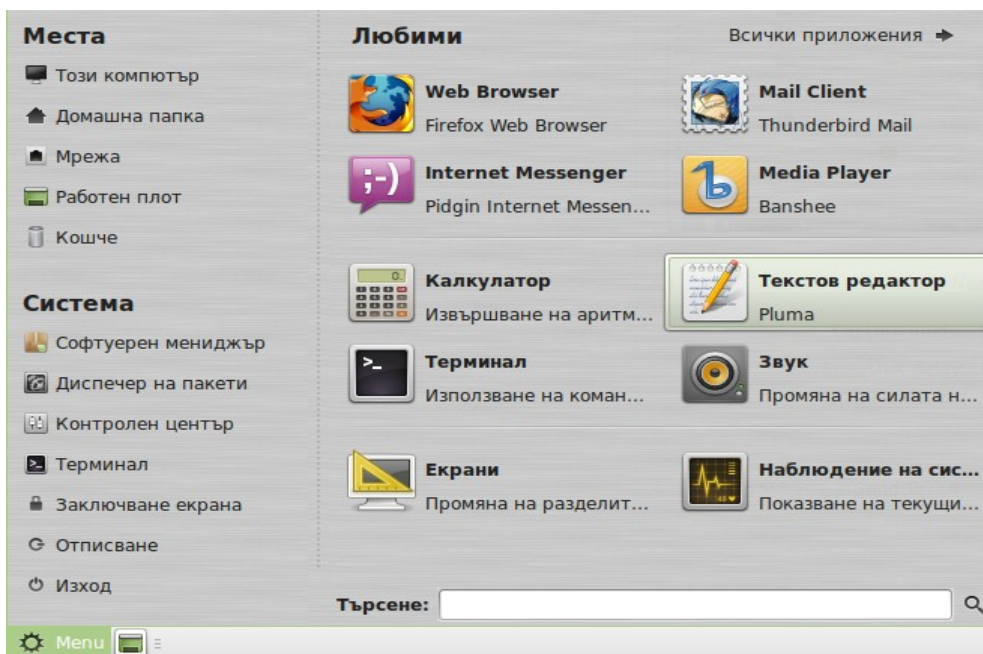
Менюто на Линукс Минт идва с уникален вид. Това меню първоначално е вдъхновено от менюто "Slab" ("плоча"), разработено от SUSE, но се различава значително от него.

Линукс Минт също така идва с менюто MATE по подразбиране, което може да замени Линукс Минт менюто, което ще научите как се прави по-късно. Менюто Линукс Минт си струва обучението. Въпреки, че е много по-различно от това, което вероятно сте използвали, най-вероятно ще го обикнете, след като веднъж свикнете с него.

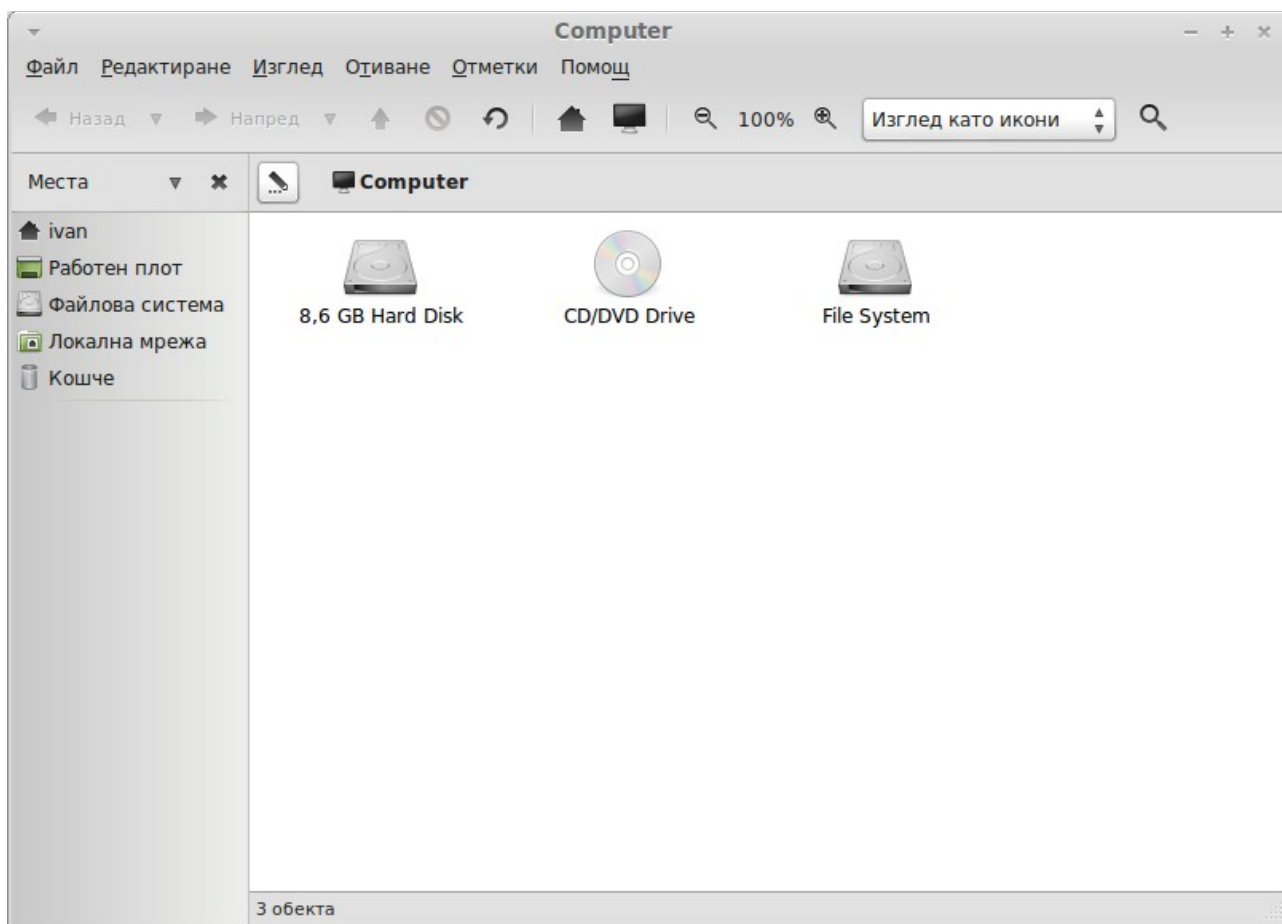
За да отворите контекстното меню натиснете бутона "Menu" в долния ляв ъгъл на екрана или натиснете CTRL + SUPER_L ("Super_L" е левия Windows клавиш на клавиатурата си).

Опознаване на менюто

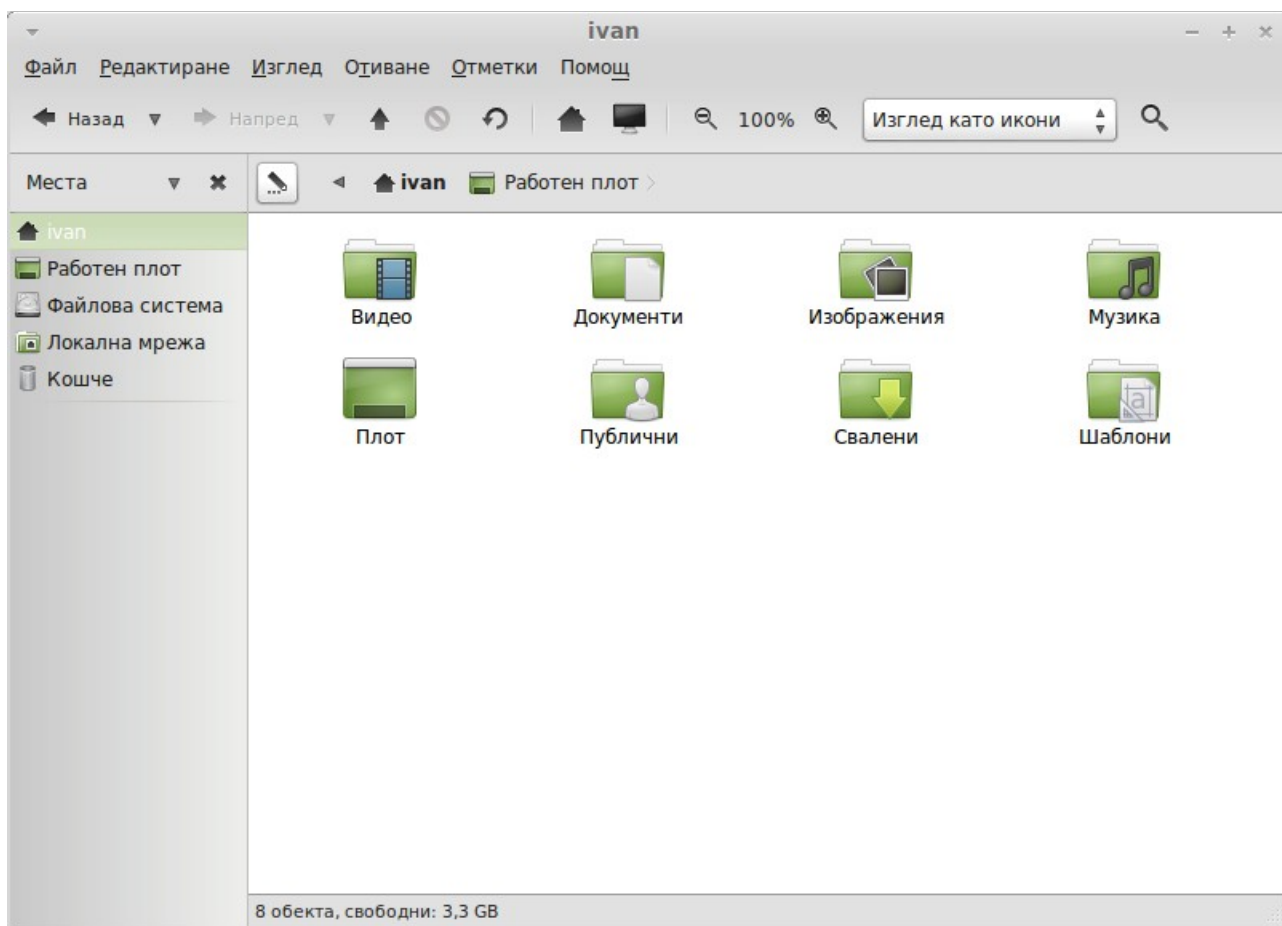
Менюто "Места"

На горния ляв ъгъл на менюто можете да видите раздел, наречен "Места", който предлага пет бутона. Тези бутони ви дават бърз достъп до най-важните места в рамките на Вашия MATE десктоп.

"Моят компютър" е място, което показва дяловете за съхранение, намиращи се на вашия компютър. Ако вашите дялове вече са монтирани и "Настройки на Работния плот" е настроен да показва "Монтирани Дялове" на работния плот, то тогава вероятно няма да имате нужда от достъп до тези места толкова често. Все пак, ако решите да не се показват монтираните дялове на вашия работен плот, или ако трябва да се монтира дял, който не е монтиран по подразбиране, това място "Места" може да се окаже много полезно.

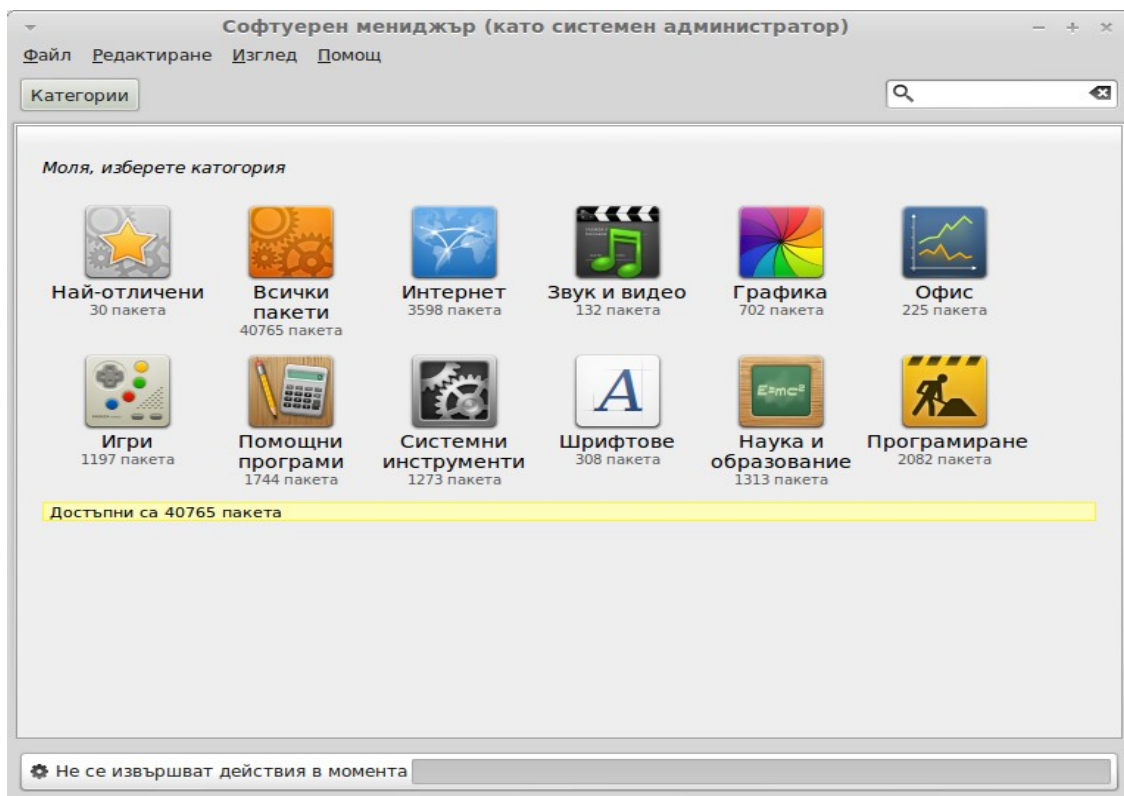
За разлика от него "Домашна папка" е един от бутоните, които вероятно ще използвате най-често. Ако сте използвали MATE преди, вероятно сте свикнали да щракате върху иконата "Домашна папка", поставена на работния плот. Когато има много прозорци отворени и когато работният плот не се вижда напълно, менюто може да се окаже много полезно, като ви предоставя бърз начин за отваряне на "Домашна папка".

- Вашата "Домашна папка" съществува, за да има къде да си слагате вашите лични данни.
- Папката "Работен плот" съответства на това, което е на вашия работен плот, т.е. поставяне на файл там, ще се появи и на Вашия десктоп.
- "Локална мрежа" просто Ви показва други компютри, споделени устройства, домейни и работни групи във вашата мрежа.
- "Кошче" е място, където отиват файловете след като ги изтриете.

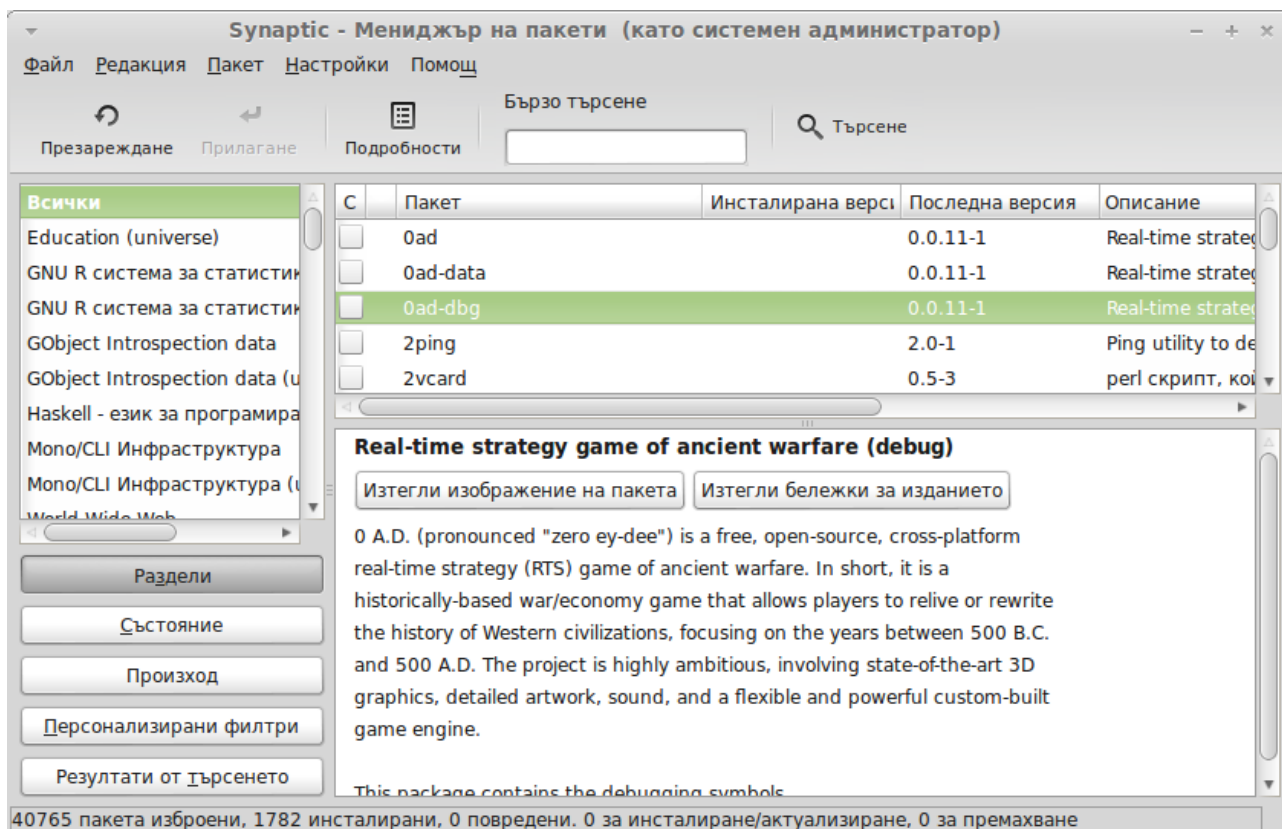
Когато кликнете с десния бутон на мишката върху файла, можете да изберете "Преместване в кошчето" или "Изтриване". Ако изберете "Изтриване", файлът ще бъде изтрит за постоянно и обикновено няма да може да се възстанови. Ако изберете "Премести в кошчето" ще бъде преместени в "Кошче", което е достъпно от менюто. От там ще можете да го влачите и да го пуснете някъде, ако искате да го възстановите или изтриете завинаги, или ако искате да изтриете всички файлове от кошчето, изберете "Изчистване на кошчето".

Менюто "Система"

Има раздел, наречен "Система" в долния ляв ъгъл на менюто. Този раздел осигурява шест бутона, които ви позволяват бърз достъп до важните характеристики на системата.

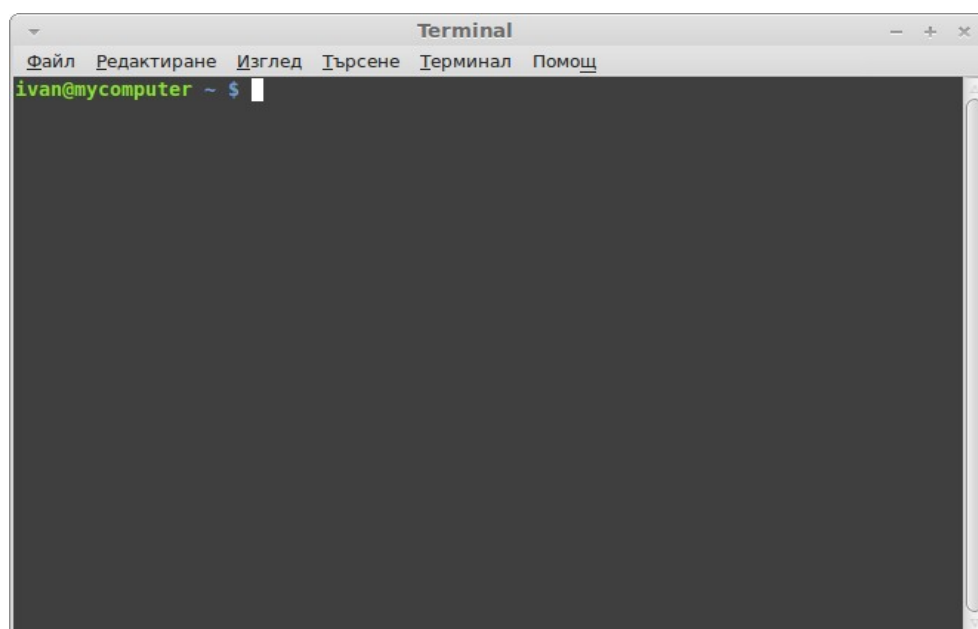
Бутонa "Софтуерен Мениджър" стартира Софтуерния мениджър на Линукс Минт. Тази програма е препоръчителният начин за инсталиране на софтуер в Линукс Минт. Ще говорим повече за тази функция, по-късно, защото сега, нека да разгледаме другите опции.

Бутон "Диспечер на пакети" стартира приложение, наречено "Synaptic-мениджър на пакети". Целта на това приложение е за управление на пакети, които са инсталирани на вашия компютър и пакети, които са на разположение в хранилищата. Ако това все още е непонятно за Вас, не се притеснявайте, ние ще говорим за пакетите и как те работят по-подробно по-късно.

Бутон "Контролен център" стартира на Центъра за контрол на МАТЕ. Това приложение ви позволява да конфигурирате всеки аспект на МАТЕ работния плот и на компютъра като цяло. Ние ще преминем през всяка точка в рамките на този Контролен център по-късно.

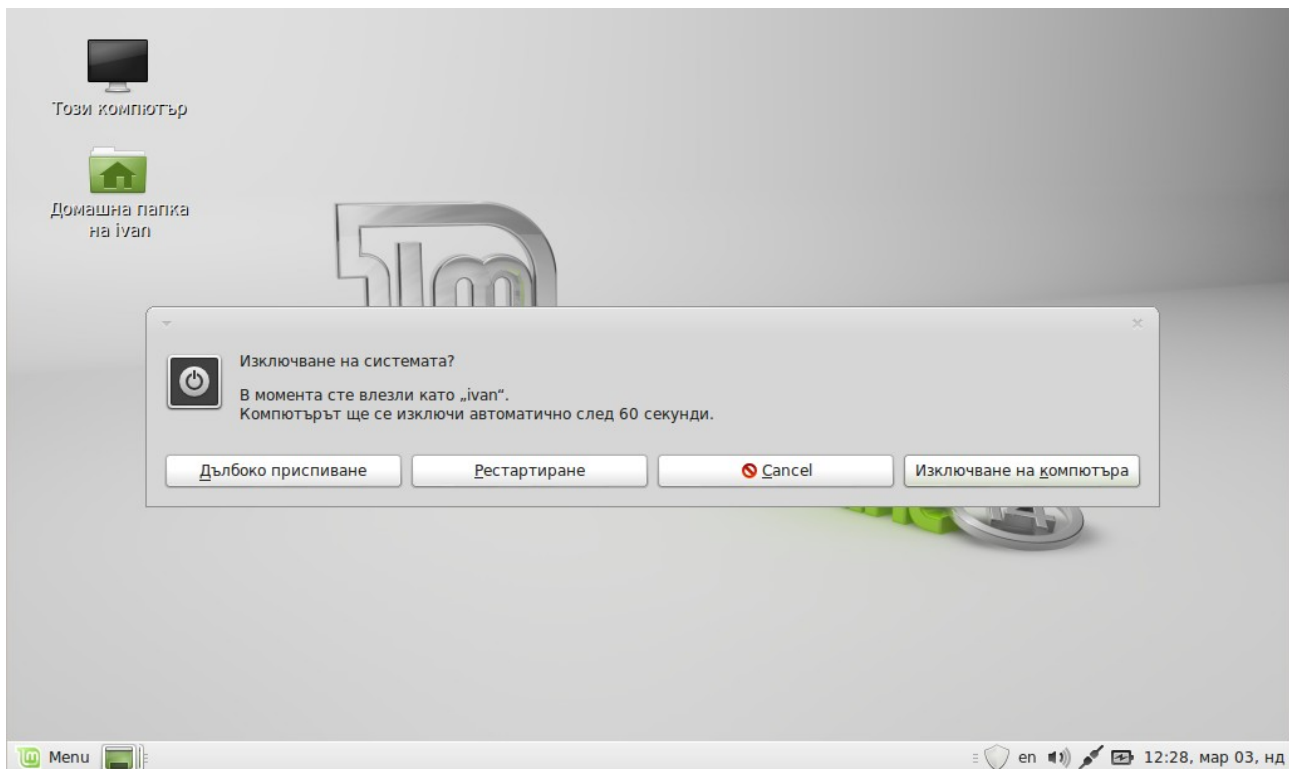

Бутон "Терминал" стартира приложение, наречено "Терминал", което ви позволява да въведете команди директно с помощта на клавиатурата. Ако сте свикнали с Microsoft Windows може да си мислите, че това е стара практика, защото под Windows командния ред не е толкова напреднал и не е по-далеч от "DOS prompt", и е скрит в менюто. Един от

аспектите, в които Линукс се различава от Windows е, че терминалът е доста важен в Linux, тъй като той често се използва като начин за получаване на по-пряк контрол върху собствения компютър. Вероятно ще се съгласите, че терминалът не е най-визуално привлекателното приложение, включено в Линукс Минт, но трябва да се знае, че това е най-мощния инструмент и след като сте го научили, ще разберете, че всъщност не е много трудно да се използва.

В действителност, полезно е да се знае, че *всяка* команда, която се изпълнява с помощта на графична работна среда преминава през терминала. Когато кликнете върху иконата на менюто, например, се възлага MATE да премине текстова инструкция за Терминал. Като упражнение, ако отворите главното меню и изберете кое да е приложение от контролния център (виж по-горе) и кликнете на бутона свойства, ще видите в "Command" текстовото поле команда, която се предава на системата, когато кликнете върху това приложение. С други думи, вече сте използвали терминала, може би без да го осъзнавате. Всичко, което е различно е, че вместо да пишете команди, вашия работен плот (MATE) го прави за вас (което е добро попадение, защото никой не иска да помни стотици имена на приложения през цялото време).

Рано или късно, обаче, ще Ви се наложи да използвате Терминал директно, или за достъп до командите, които не са достъпни чрез някакъв графичен интерфейс (GUI), или да се свърши работата по-ефективно. Да, правилно прочетохте! Една определена задача може да бъде по-ефективно свършена, като въведете една команда, отколкото да отворите много прозорци, за да се постигне едно и също нещо. Колкото повече го използвате, толкова повече ще Ви харесва. Помните ли как не сте харесвали някои неща, когато сте били дете, и как не можете без тях сега? Терминал е едно от тези неща. След няколко седмици, ще бъдете напълно прикляти към него. Ще започнете да контролирате напълно вашия компютър. Ще има моменти, когато дори няма да се наложи да използвате терминала, но ще го правите, тъй като за някои задачи това е по-бърз, по-точен, по-гъвкав и лесен за използване начин от еквивалентни графични интерфейси. И ако някой ви наблюдава, ще си мисли, че Вие сте пълен професионалист.

"Отписване" бутона стартира диалогов прозорец, който ви позволява да излезете или да превключвате на друг потребител

Бутон "Quit" стартира диалогов прозорец, който ви позволява да изберете какво искате да направите:

- "Дълбоко преспиване" ви запазва сесията в RAM паметта и компютърът ви отива да спи, докато не натиснете клавиш.
- "Хибернация"-та ви запазва сесията на вашия твърд диск и компютърът се изключва.
- "Рестартиране" рестартира компютъра.
- "Изключване на компютъра" изключва компютъра.

Забележка: Възможно е също така да заключите екрана си чрез натискане на CTRL + ALT + L.

Менюто "Приложения"

DVD-то на Линукс Минт се компресира и всъщност съдържа около 3GB данни. Приложенията, които са включени по подразбиране, когато инсталирате Линукс Минт, се упоменава да бъдат част от "Избор на софтуер По Подразбиране".

Тъй като една от целите на Линукс Минт е да бъде лесен за използване и да работи веднага след като е инсталиран, колекция от софтуер е включена по подразбиране, за да Ви позволи да се постигнат общи / важни задачи.

В дясната част на менюто, можете да видите всички инсталирани приложения. Те са организирани по категории. Първата категория се нарича "Всички" и както може би предполагате тя ви показва списък с всички инсталирани приложения.

Последните две категории, "Настройки" и "Администрация на системата", показват инструменти и заявленията за конфигуриране и администриране на Линукс Минт. Ще се съсредоточим върху тези приложения по-късно, тъй като те също присъстват в "Контролния център".

В средата са поместени петте най-използвани приложения. Инсталирайки нов софтуер, нови категории може да се появят.

В "Помощни програми", можете да намерите следния софтуер:

Име	Описание
Charrecter Map	Въвеждане на специален символ в документи
Pluma	Редактиране на текстови файлове
USB image Writer	Създаване на буутваща USB-памет
Бележки (Tomboy)	Писане на бележки
Калкулатор	Извършване на аритметични, научни или финансови изчисления
Работа с архиви	Създаване или промяна на архив
Снимка на екрана	Запазване на снимка на екрана или индивидуални прозорци
Терминал	Използване на команден ред
Търсенал на файлове...	Намиране на документи и папки на този компютър по име или съдържание

В "Графика" можете да намерите следния софтуер:

Име	Описание
Gimp Image Editor	Създаване на картинки и редактиране на снимки
gThumb	Преглед и организация на Вашите изображения
LibreOffice Draw	Създаване и редактиране на картинки, лого и др.
Simple Scan	Сканиране на документи
Преглед на документи	Преглед на документи с много страници
Програма за преглед на изображения	Преглед и захранване на изображения

В “Интернет” можете да намерите следния софтуер:

Име	Описание
Firefox Web Browser	Безопасно сърфиране из интернет мрежата
Pidgin Internet Messenger	Кореспонденция през IM. Поддържа AIM, Google Talk, Yahoo,MSN и др.
Thunderbird Mail	Изпращане и получаване на Имейли
Transmission	Сваляне и споделяне на файлове
Xchat IRC	Кореспонденция с други хора през Internet Relay Chat

В “Офис” можете да намерите следния софтуер:

Име	Описание
LibreOffice	Навигатор между различните програми в офис пакета
LibreOffice Base	Приложение за организиране на данни (алтернатива на Microsoft Access)
LibreOffice Calc	Софтуер за електронни таблици (алтернатива на Microsoft Excel)
LibreOffice Draw	Създаване и редактиране на картинки, лого и др.
LibreOffice Impress	Създаване и редактиране на презентации
LibreOffice Writer	Софтуер за обработка на документи (алтернатива на Microsoft Word)
Речник	Търсене на определения и правопис на думи в речник в Интернет

В “Звук и Видео” можете да намерите следния софтуер:

Име	Описание
Banshee	Възпроизвеждане и организация на Вашите музикални колекции
Brasero	Създаване и копиране на CD и DVD
GNOME Mplayer	Възпроизвеждане на Вашата медия
Movie Player	Възпроизвеждане на филми и музика
VLC media Player	Може би един от най-добрите плейъри, предлагащ повече от една функция

Полето „Търсене“

Ако не можете да си спомните как да намерите конкретно приложение в менюто или ако искате да получите бърз достъп до, него можете да използвате функцията за търсене. Просто кликнете върху "Menu" в долния ляв ъгъл на екрана и започнете да въвеждате името или описание на приложението, което търсите.

Докато пишете, само приложенията, съответстващи на вашето търсене, ще останат видими в рамките на менюто.

Ако вашето търсене не доведи до резултати, менюто ще осигури "предложения", свързани с ключовата дума, която сте въвели. Например, ако въведете "Opera" и ако уеб браузъра Opera не е инсталиран на вашата система, менюто ще покаже бутон, за да го инсталирате или да го потърсите в софтуерния портал или в хранилищата.

Определяне на вашите любими приложения

Ще използвате някои приложения повече от други, така че бързо ще откриете, че искате бързо достъп до приложенията, които използвате най-много.

Menu-то ви позволява да зададете "Любими" приложения и да ги държите на специално меню за лесен достъп.

В „Menu“ кликнете с десния бутон на приложение по ваш избор и изберете "Показване при любими ". Можете също така чрез плъзгане да пуснете приложението върху бутона „Любими“, който се намира в горния десен ъгъл на менюто.

Кликнете върху бутона „Любими“ в горния десен ъгъл на менюто и трябва да видите любимите си приложения (натиснете бутона отново, за да се върнете към пълния списък с приложения).

Когато раздела „Любими“ на менюто е активен, можете да реорганизирате приложенията. Чрез плъзгане и пускане вие можете да промените реда им, докато менюто от десния бутон на мишката позволява да поставите пространства и разделите, както и да премахнете елементи (включително пространства и сепаратори) от менюто.

Създаване на ваши преки пътища

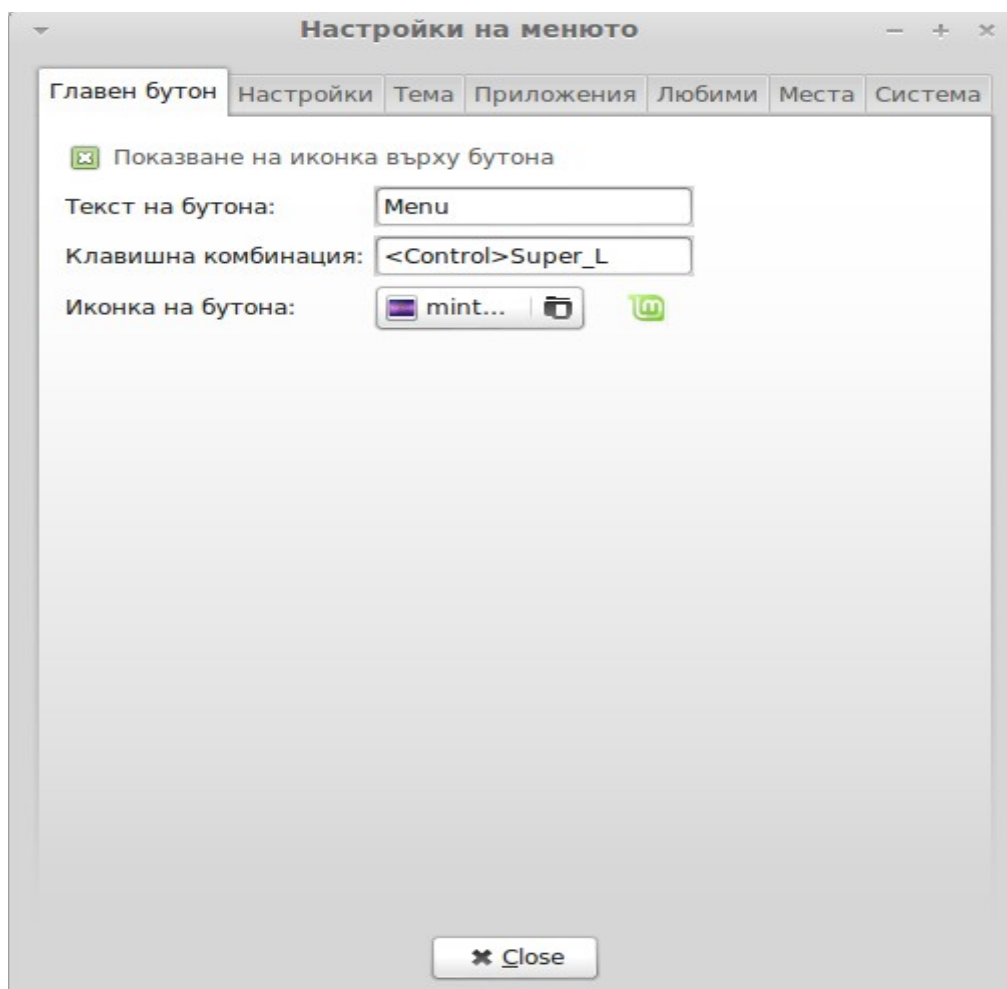
Ако не ви харесва идеята за "Любими" приложения, можете просто да използвате панела или десктопа, за да се постигнат подобни резултати, (а именно, да разполагате с бърз достъп до вашите приложения). Просто плъзнете и пуснете приложение по ваш избор от менюто на панела или на вашия работен плот.

Автоматично зареждане на приложения при вписване

Щракайки с десен бутон върху кое да е приложение, в отворилото се меню и изберете "Стартиране при влизане в системата". Приложението ще се стартира автоматично всеки път, когато влезете в системата. Това може да се деактивира, като повторите същата процедура отново.

Смяна на изгледа на менюто

Можете да персонализирате менюто си по много начини. Кликнете с десния бутон на мишката върху „Menu“ и изберете „Предпочитания“

Появява се инструмент за конфигуриране на менюто. Тук можете да промените почти всеки аспект от Линукс Минт менюто. Повечето от настройките влизат в сила веднага, но някои

изискват да се рестартира менюто (това може да бъде постигнато, като щракнете с десния бутон на мишката върху бутона на менюто и изберете „Презареждане на приставките“).

Активиране на приставка за често използвани документи

Менюто идва с приставка, която не е активирана по подразбиране (най-вече, защото прави менюто по - голямо). Този плъгин показва последните 10 отваряни документи.

За да активирате тази приставка, отворете настройките на менюто и изберете "Покажи последните документи".

Възстановяване на настройките по подразбиране

Ако искате да се върнете към настройките по подразбиране, кликнете с десния бутон на мишката върху бутона на менюто в панела и изберете "Премахване от панел", след това отворете терминала и въведете:

```
mintmenu clean
```

След това кликнете с десния бутон на мишката върху празна част на панела и изберете „Добавяне към панела“.

След това изберете от списъка „mintMenu“.

Замяна на менюто с менюто MATE

Ако решите, че не Ви харесва менюто и независимо колко е готино, искате да използвате MATE менюто по подразбиране вместо това, следвайте стъпките по-долу.

Кликнете с десния бутон на мишката върху празна част от менюто в рамките на панела и изберете „Премахване от Панел“.

След това кликнете с десния бутон на мишката върху празна част на панела и изберете "Добавяне към панела".

След това изберете „Основно меню“, ако искате просто MATE Меню или ако сте си променили мнението и в действителност искате да използвате менюто на Линук Минт изберете „mintMenu“.

Инсталиране и работа с програми

Управление на пакети в Линукс Минт

Ако инсталирате Линукс за първи път, то тогава няма да сте запознати с концепцията за организиране на софтуера в "пакети". Скоро ще се запознаете с управлението на пакети и предимствата, които то предлага по отношение на сигурността, контрола и лекота на използване.

Ние се опитахме да направим така, че всичкия или по-голямата част от вашия хардуер да е бил открит и драйверите да са инсталирани автоматично, така че компютърът ви да работи с първото си стартиране. Също така ние се опитахме да го направим така, защото да не ви се налага да търсите софтуер от трета страна из Интернет, Вършейки обичайните си неща. Може би сте забелязали, че вашият Линукс Минт идва с пълен офис пакет, професионално решение за качествено обработване на Вашите изображения, IM и IRC клиент, Софтуер за записване на дискове, и няколко мултимедийни плейъри (както и много други основни аксесоари). Спокойно, всичко е наред! Не сте откраднали нищо! Това представлява отворения софтуер! И наистина работата с мениджъра програми в Линукс Минт е нещо страхотно и като цяло няма да Ви се налага да търсите надлъж и нашир за допълнителен софтуер, дори и когато поискате по - голяма функционалност от вашата Линукс Минт система.

Този раздел е предназначен да обясни как това работи и предимствата, които то може да ви донесе. Това е малко дълго, но се надяваме, че ще ви осигури добро разбиране на философията на управление на пакетите и защо той се счита за нещо добро (considered a Good Thing – фраза, капитализирана от Линукс потребителите за означаване на нещо, което не е точно в категорията на добро). Ако бързате, може да преминете към следващия раздел, който ще ви каже как да използвате системния пакет.

Проблемите с търсене, сваляне и инсталиране на софтуер от сайтовете на доставчици на софтуер са много:

- Трудно е или невъзможно да се намери софтуер, който работи на вашата операционна система.
- Трудно е или невъзможно да се знае как този софтуер ще взаимодейства с друг софтуер във вашата система

- Трудно е или невъзможно да се знае, дали може да се гласува доверие на този софтуер, разработен от неизвестен разработчик, дали няма да причини умишлена или вреда по небрежност на Вашата система. Дори и ако знаете за конкретна част от софтуера и разработчика му, не можете да бъдете напълно сигурни, че не изтегляте изпълнимия файл, който е бил разменян от злонамерен трета страна за някакъв вид зловреден софтуер.

Освен това, проблем със свалянето и инсталирането на множество различни програми, от няколко различни фирми е, че няма управленски инфраструктура. Преди да кажете „голяма работа“, помислете си как се поддържа последна версия на всички тези програми. Ако ви омръзне дадена програма и искате да я премахнете, знаете ли как да го направите? Въпросната програма може да не дойде с опция за отстраняването, а дори и да дойде, не е сигурно дали ще успеете да премахнете софтуера чисто и напълно. В действителност, когато сте стартирали инсталатора на дадена програма, Вие сте дали контрол над Вашия компютър на програма, написана от напълно непознат.

И накрая, софтуер, който се разпространява по този начин, е често, по силата на необходимостта, „статичен“. Това означава, че не само трябва да изтеглите самата програма, но също така и всички информационни библиотеки, които се изискват, за да работи програмата. От трета страна, един разработчик на софтуер не може да знае кои информационни библиотеки може би вече са на разположение във вашата система и единственият начин да гарантира, че ще работи неговата програма е чрез предоставяне на всички библиотеки, от които се нуждае самата програма. Това означава - по-големи файлове за изтегляне и , че когато дойде време да се актуализира дадена библиотека, това трябва да се извършва по отделно за всички онези, програми, които я използват, вместо само веднъж. В обобщение, разпределението на „статичен“ софтуер води до ненужно дублиране на много работа.

Управлението на пакети в Линукс Минт, и GNU / Linux операционните системи като цяло от едно известно време е установено и е предпочитаният метод за управление на софтуер, като избягва всички тези проблеми. Ние сме си инсталирали безопасно и автоматично софтуер от началото на 1990-те години.

Софтуерът първо е написан от разработчик, което може би се знае, и този край на производствената верига е известна като „upstream“ (нагоре по веригата). Като потребител на Линукс дистрибуция, вие сте посочен като най-отдалечената точка "downstream" (освен ако не сте администратор, тогава *вашиите* потребители са най - отдалечени точки надолу по веригата, но вие вече знаехте това, понеже сте администратора). След като разработчиците са доволни с програмата или актуализация по програмата, която са написали, те ще ѝ публикуват изходния код. Те също така ще упоменат в своята документация кои библиотеки или други програми, от които са се възползвали, когато са писали програмата. Това се прави от известно време и има стандартизирани и вековни начини за това. Имайте предвид, че с малки изключения (Обикновено или производители на хардуер, които изкарват драйвери за Линукс, като NVIDIA или ATI или някои големи компании като Adobe, на които може да им се доверие) те публикуват истинския сорс код за програмата, който е в списъка на инструкциите в разбираема за човека форма. Това има редица последици, но най-важното е, че те са готови да имат софтуерна партньорска проверка от всеки и всички с връзка с Интернет. Ужасно

трудно е да си вмъкнеш шпионски софтуер в програмата, когато позволявате всеки да надникне в това, което сте написали!

Софтуерът се придвижва надолу по веригата на поддръжка, които са или доброволци или платени служители, работещи за Линукс дистрибуция. Тяхна отговорност е да съставят изходния код за софтуера, да го проверят и да се уверят, че работи, да се справят с някои възникнали проблеми, решаването им и накрая да *пакетират* компилирания (т.е., машинночетим) софтуера в удобна форма. Този пакет съдържа изпълними програма(и), техните конфигурационни файлове, както и инструкциите за успешно инсталиране. Обърнете внимание, че обикновено той няма да съдържа никакви статични библиотеки, тъй като не се нуждае от такива – библиотеките са осигурени от други пакети, известни още като *споделени* библиотеки. Вашият мениджър програми ще знае, дали даден пакет изисква друг да бъде монтиран първо (като споделена библиотека), защото, както вероятно помните, библиотеки с данни и свързаните с тях пакети, които са необходими за софтуера да работи, са обявени допълнително и тази информация е включена в пакета. След това завършения пакет е качен в специален файлов сървър, който се нарича софтуерно хранилище.

Там е мястото, от което можете да изтеглите и да инсталирате софтуера, от който имате нужда. Ще разберете, че мястото е *добросъвестно*, защото е подписан сертификат, който мениджъра пакети ще провери. Вие също така ще знаете, че всеки отделен пакет, който се инсталира е сигурен, тъй като всеки пакет е подписан от GPG ключ, който се проверява от мениджъра на пакети. Вашият мениджър на пакети дори ще възпроизведе MD5 сума на всеки пакет, за да се увери, че нищо не се е объркало, когато я е свалял, точно като ние преди с живото-DVD и ISO-то. Забележете как се прави всичко това за вас. Вие просто си седите и пиете мартини и чатите в # linuxmint през XChat. Програмата за управление на пакети ще изтегли пакетите, които сте избрали, ще проследи всяка буква (компютрите са придиричиви в следните инструкции) в инструкциите в пакета за перфектно инсталиране на софтуера, както и всички негови отделни елементи, в правилния ред. Няма място за човешка грешка - ако пакетът работи на компютъра на разработчика, то тогава трябва да работи и на вашия, защото управителя на пакетите ще следва същата процедура.

Когато дойде време за проверки за актуализации на софтуера, вашата програма за управление на пакетите автоматично ще сравни версията на софтуера с тази, която е на разположение в хранилището, и ще направи всичко необходимо да поддържате системата си да върви гладко и сигурно. И така, ако версия 2.4 на BestSoft се качи в хранилището, а вие имате версия 2.3, мениджърът на пакети ще сравнява тези номера на версиите, и ще предложи да се инсталира най-новата версия, като се погрижи, разбира се, за всички елементи от обновяване на версията на софтуера.

Добре ли звучи вече? Още по – добре става.

Хората се заблуждават, че компютрите от време на време може да объркат нещо в този процес. Може би по случайност ще инсталирате драйверите за грешен хардуер и това може да счупи нещо. Всички сме правили това. Или може би има бъркване или по някаква причина любимата функция е отстранена от разработчика на програмата. Тези проблеми показват, колкото и да е парадоксално, здравина и сигурност на пакетното управление. Тъй като вашата програма за управление на пакетите поддържа записи на всичко, тя е в състояние да извърши обратния процес, чисто и напълно. Тя ще се увери, че премахване на един пакет не води до

разпадане на всички други, и дори можете да окажете изрично да прави неща като например да не обновява определени пакети, защото ги харесвате такива, каквито са или да се върнете към предна версия. И накрая, целият процес е много силно преразглеждан от другите в Интернет. Защото вие сте част от голямата общност от Линукс потребители, като всички използват едни и същи хранилища за получаване на софтуера си, ако нещо се обърка, можете да бъдете абсолютно сигурни ще има голяма врява около него, и че проблемът ще бъде решен бързо! По този начин разпространението на софтуер в GNU / Linux дистрибуциите до голяма степен се основава на доверие, от момента, когато първоначалния разработчик показва сорс кода, за да го видят всички, до открито обсъждане в Интернет страницата на дистрибуция. Можете да бъдете сигурни в софтуера, който получавате, не само защото протоколите за сигурност вече споменатите, а защото, ако нещо се обърка всички ще говорят за това!

Нека да разгледаме отново нашия списък на проблемите и да видим какво сме решили:

- Трудно е или невъзможно да се намери софтуер, който работи на вашата операционна система.
 - Вие знаете, че софтуера, достъпен в хранилищата, е бил тестван многократно от пакетния управител и от екипа, работещ върху вашата операционна система. Те няма да искат да сбъркат с нещо, най-вече поради принципи, но най-вече, защото те ще получат много имейли по темата.
- Трудно е или невъзможно да се знае как този софтуер ще взаимодейства с друг софтуер във вашата система.
 - По същия начин, пакетните разработчици се опитват да гарантират, че техните пакети няма да влязат в конфликт с други пакети в конкретната дистрибуция. Разбира се, че може и да нямат всеки нов пакет, последно публикуван, на своите тест-машини (в действителност, пакетните разработчици изграждат своите пакети върху чисти инсталации, за да гарантират, че те са стандартни), но ако някой от обществото открие проблем, без съмнение ще осведомят екипа на дистрибуцията, и проблемът ще бъде отстранен или поне ще се работи по него. Освен ако не сте бета тестър, тогава няма как да попаднете на подобен конфликт, понеже за това са бета тестовите.
- Трудно е или невъзможно да се знае, дали може да се гласува доверие на този софтуер, разработен от неизвестен разработчик, няма да причини умишлена или вреда по небрежност на вашата система.
 - Трудно е да се повярва, че пакетни разработчици ще създадат софтуер, който ще навреди на хорските компютри (включително и техните)! Само софтуер, който е познат и тестван ще стигне до хранилищата.
- Дори и да знаете нещо за част от софтуер на даден разработчик, няма как да сте сигурни, че не сваляте и изпълним файл, който е разменен с злонамерена трета страна с някакъв зловреден софтуер.
 - В допълнение към нормалните мерки за сигурност, поставени на предно място от институциите, които притежават сървърите (обикновено престижни академични или изследователски институции или големи компании) хранилищата и по точно пакетите за обезопасени чрез сертификати и GPG ключове. Ако нещо се обърка вашия пакетен мениджър ще ви съобщи. Настоящият автор, за последните 10 години от използването си на Линукс, нито един път не е има подобен проблем.
- Трудно е да се отстрани (всички следи от) инсталирана програма
 - Понеже пакетния мениджър пази всички архиви по всички своите действия, той е

напълно способен да обърне всяка една стъпка, която е направил в миналото, докато гарантира, че премахвайки един пакет, няма да повреди друг.

- Статичните пакети са големи и несръчни
 - Понеже използвате пакетно управление вие ще сваляте само статични библиотеки, когато няма споделени алтернативи. Ако програма изисква инсталиране на библиотеки, вашия пакетен мениджър ще знае това и ще ги инсталира автоматично за вас. Ще ви се наложи само веднъж да изтеглите една споделена библиотека, понеже е споделена от всички програми, които я използват. Ако се окаже, че сте деинсталирали последния пакет, който изисква конкретна споделена библиотека, то пакетния мениджър ще махне и нея също. Но ако решите, че искате да запазите конкретната споделена библиотека въпреки това, може би защото знаете, че ще ви потрябва по-късно, тогава просто укажете на пакетния мениджър да направи така.
- Все още съм объркан.
 - Добре! Изпратете съобщение във форумите, ако изпитвате някакво опасение относно пакетния мениджър или се допитайте с други по-опитни хора. Ще се повтори, че пакетния метод на дистрибуциите в GNU / Linux се гради на доверие и ако съществува проблем, ние искаме да чуем за него.

Последни думи. Може би сте били обект на слухове за това, че Линукс не е завършена още, или че, ако използвате Линукс, то тогава вие сте бета тестър, или софтуерът Линукс е нестабилен. Всичко това са полуистини. „Линукс“ никога няма да бъде „завършен“ повече от всяка друга операционна система. От Линукс ядрото до произведенията на изкуство на вашия екран, всички елементи на вашата операционна система винаги ще бъдат под някакво развитие. Това е така, защото програмистите работят усилено, за да предложат най-новите разработки в областта на програмирането и хардуерните технологии. Това в никакъв случай не означава, че достъпния софтуер е с лошо качество. Основата на ядрото на Линукс Минт се е разработвала усърдно вече 2 десетилетия и вече е достатъчно узряла, стабилна и доказана. Докато има нестъбилни версии на по-голямата част от софтуера, който използва вашата система, вие няма да го използвате, защото не сте бета тестър. Вие знаете, че не сте бета тестър, защото четете това. Софтуера, достъпен за вас в хранилищата и този, който вие ще използвате винаги ще бъде стабилен и достатъчно добре тестван, освен ако не промените хранилищата с тези на тестърите (в този случай, браво, вие станяхте тестър). Това е много просто, нали.

И така, да обобщим с пример, ако решите да инсталирате Opera, Real Player или Google Earth в Линукс Минт, тези приложения не идват директно от своя оригинален разработчик (Opera, Real и Google). Разбира се, основните приложения (*нагоре по веригата*) идват от разработчиците, но само след като правилно пакетирани и тествани, те се достъпни за вас. Та, с други думи, няма да ви се налага да търсите в Интернет някакъв софтуер, понеже всичко необходимо е достъпно и вече тествано за вас и вашата система от екипа на Линукс Минт и Убинту. Всичко, което трябва да направите е да решите какво да е то.

Линукс Минт ще се ъпдейтва автоматично с помощта на ено приложение, наречено Диспечер На Актуализациите, който няма да актуализира само основата на операционната система, но и всичкия софтуер, инсталиран на машината ви.

Толкова е лесно. :)

Някои от най-популярните приложения, които не са инсталирани по подразбиране в Линукс Минт са Opera, Skype, Acrobat Reader, Google Earth и Real Player.

Мениджър програми

Най-лесният начин да се инсталира софтуер в Линукс Минт е да се използва Софтуерния мениджър. Изграден е на принципна на пакетната технология, за която говорихме по-рано, но прави нещата лесни за разбиране, т.к. позволява да се инсталират програми вместо пакети (вероятно помнете, че още се използва пакетната система, т.е. има същите облаги).

Отворете и натиснете „Софтуерен Мениджър“.

Софтуерния мениджър ви позволява да търсите софтуер, който е достъпен за Линукс Минт. Можете да търсите по категории, по ключова дума или да подредите софтуера по рейтинг или по популярност.

Менюто

Ако знаете какво търсите, не е нужно да стартирате нищо. Просто започнете да въвеждате името на приложението директно в менюто и го инсталирайте от там.

На пример, за да инсталирате пакета „gftp“

- Натиснете CTRL+Super_L, за да отворите менюто
- Въведете „gftp“
- Натиснете стрелката за „нагоре“, докато стигнете бутона „Install gftp“
- Натиснете Enter

Споменахме ли колко страхотен е пакетния мениджър?

Synaptic & APT

Ако искате да инсталирате повече от едно приложение или нещо, което не е в софтуерния портал или се предлага от софтуерния мениджър, Линукс Минт осигурява два начина за инсталиране на софтуер. Единия е графични инструмент, наречен „Synaptic“ и другия е командния ред, наречен „APT“.

Нека да видим сега как се инсталира Opera (алтернатива на уеб браузера Firefox) с тези инструменти:

Отворете менюто и щракнете на „Пакетен мениджър“.

Натиснете бутона „Търсене“ и въведете Opera. След това намерете този пакет, който отговаря

на уеб браузера Опера. Сложете отметка в квадратчето и маркирайте „Избиране за инсталация“ и след това бутона „Прилагане“.

Сега да видим как може да се инсталира Опера, чрез командния ред APT.

Отворете менюто и натиснете „Терминал“. След това въведете следната команда.

```
apt install opera
```

Бележка: Уверете се, че synaptic е затворен преди да използвате APT. Synaptic използва APT във фонов режим, така че и двете не могат да работят едновременно. Същото важи и за софтуерния мениджър.

Както видяхте APT е изключително лесен за използване, но интерфейса не е графичен. Нормално е. Ако сега започвате да се занимавате с Линукс вие вероятно предпочитате да работите с графични интерфейс (точно за това той е там), но с времето ще предпочитате нещата да стават бързо и ефикасно и както видяхте най-бързият начин да инсталирате Опера е като въведете „apt install opera“. Не може да бъде по просто от това.

Има една главна разлика между Софтуерния Мениджър и Synaptic/APT. Със Synaptic/APT най-общо казано боравите с пакети. В нашия пример приложението Опера беше много просто и беше съставено от един пакет, чието име пак беше „опера“, но това няма винаги да е така и понякога няма да знаете името на пакета. Понякога може да нямате достъп до пакетите на някое приложение.

Софтуерния мениджър е различен понеже ви предоставя възможността да инсталирате „приложения“ като осигури правилните за вас не само от хранилищата, до които има достъп и Synaptic/APT, но също и от други места в Интернет.

И така вие може би ще използвате Софтуерни Мениджър поради две основни причини:

- Понеже не сте свикнали с Synaptic/APT.
- Понеже може да инсталира приложения, до които нямате достъп с други инструменти.

Премахване на приложения

От менюто

Премахване на приложение е много лесно в Линукс Минт, просто посочете приложението в менюто, с десен бутон върху него изберете „Деинсталиране“.

Менюто намира пакетите и елементите, свързани с маркираното приложение.

Чрез APT

Друг начин за премахване на приложения е, използвайки APT. Отново тук става дума за писане на командни редове, но забележете колко лесно става това:

Отворете Менюто и стартирайте „Терминал“. След това въведете следната команда.

```
apt remove opera
```

Бележка: Уверете се, че synaptic е затворен преди да използвате APT. Synaptic използва APT във фонов режим, така че и двете не могат да работят едновременно.

И това е. С една единствена команда вие премахнахте Опера от вашия компютър.

Чрез SYNAPTIC

Вие също така можете да използвате Synaptic, за да премахвате пакети... Линукс предоставя избор, затова нека видим как става това.

Отворете менюто и стартирайте Пакетния Мениджър.

Щракнете бутона „Търсене“ и маркирайте „опера“. След това намерете този пакет, който отговаря на уеб браузера Опера. Сложете отметка в квадратчето и маркирайте „Избиране за премахване“ и след това бутона „Прилагане“.

Ъпдейтване на вашата система и вашите приложения

Ако нова версия на някой инсталиран пакет излезе може да го ъпгрейтнете. Това може да е някой ъпдейт по сигурността на системата, може да е оптимизиране на някоя библиотека или може би дори нова версия на Firefox. В общи линии, вашата система е направена от пакети и всяка част може да бъде актуализирана с актуализиране на някои пакети. Това означава заменяне на настоящия пакет с такъв с по-нова версия. Има няколко начина за постигане на тази цел, но само една е за предпочитане.

Може да използвате APT, за да си актуализирате пакетите с една проста команда („apt upgrade“), но ние силно препоръчваме да не правите така. Причината е, че не прави никакви различия в това кои ъпдейти да се приложат и приема, че вие искате всички.

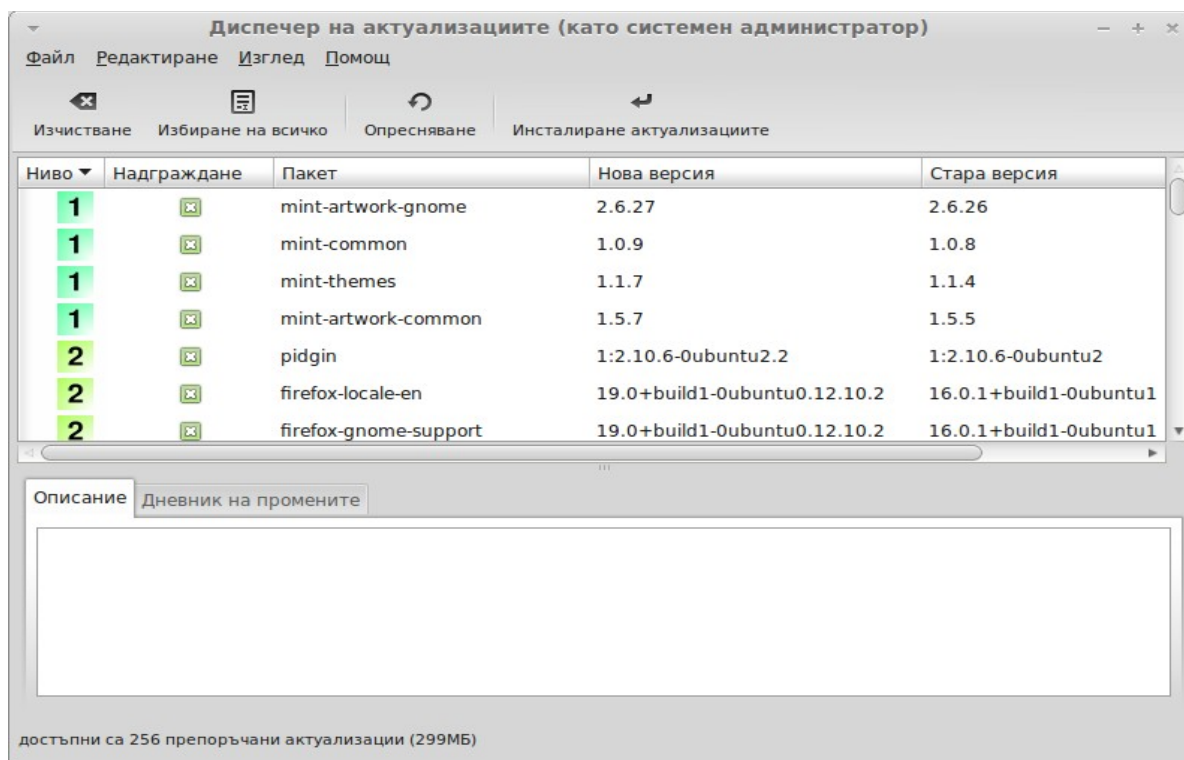
Някои части от системата са безопасни за актуализация, други – не. На пример, актуализирайки ядрото (част, отговорна за откриване на хардуера) вие можете да повредите поддръжката на звука, картата за безжичен Интернет или дори някои приложения (като VMWare и Virtualbox), които са тясно свързани с ядрото.

Чрез Диспечера на актуализациите

Linux Mint идва с инструмент, наречен мениджър за обновяване. Той дава повече информация за актуализациите и ви позволява да определите кои са безопасни и трябва ли според вас да се прилагжат.

Той изглежда като щит и седи в долния десен ъгъл на вашия екран.

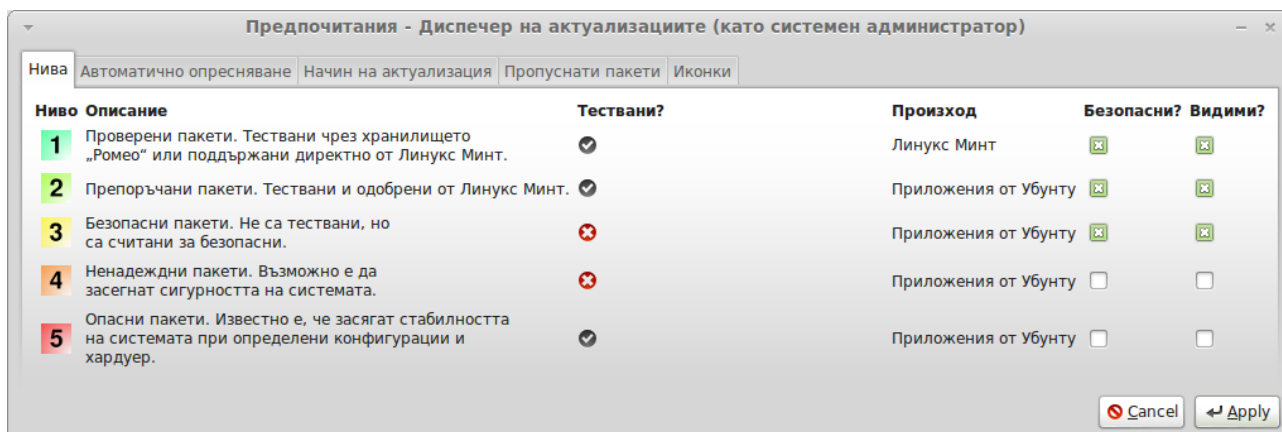
Ако поставите курсора на мишката върху него, той ще ви кажа, че вашата система е актуализирана към днешна дата, или ако не е, колко са наличните актуализации.

Ако кликнете върху иконата, управителят Актуализация отваря и ви показва актуализациите, които са на разположение. Интерфейсът е много лесен за използване. За всеки пакет за актуализация можете да прочетете *описание на промените* (това е мястото, където разработчиците обясняват техните промени, когато те променят пакет), и в крайна сметка Linux Mint оставя предупреждения или допълнителна информация за актуализациите. Можете също да видите коя версия е инсталирана в момента на вашия компютър и коя версия е достъпна за вас за актуализация. И накрая, можете да видите ниво на стабилност на всеки от пакетите за актуализация. Всеки пакет актуализация носи подобрения или поправки по сигурността, но това не означава, че те са без риск и не може да въведат нови грешки. Ниво на стабилност, се възлага на всеки пакет от Linux Mint и ви дава индикация за това как е безопасно за вас да се прилагат актуализациите.

Разбира се, можете да кликнете върху колоните и да сортирате по ниво на стабилност, статут, име на пакет или версия. Можете да изберете всички ъпдейти или демаркиране на всички, с помощта на "Clear" и "Избор на всички" бутони.

Ъпдейти ниво 1 и 2 са безопасни ъпдейти и винаги трябва да се прилагат. Ъпдейти ниво 3 „трябва да са безопасни“, но независимо, че ние ги препоръчваме, разгледайте какво точно актуализират. Ако възникне проблем с някой конкретен ъпдейт от ниво 3, съобщете на разработчиците на Linux Mint, за да може те да го направят ниво 4 или 5 и да предупреждават за неговото приложение.

Ако кликнете на *предпочитания* трябва да видите горния екран. По подразбиране управителя на актуализации ви казва за ъпдейти от ниво 1, 2 и 3. Можете да направите ниво 4 и 5 видими ако решите. Така ще ви излизат повече ъпдейти. Можете дори да ги зададете като *безопасни* (макар и да не се препоръчва). Така мениджърът по актуализациите по подразбиране ще ги избира.

Мениджърът по актуализации избира само *безопасни* ъпдейти. И така, когато той ви съобщи, че вашата система е ъпдейтната, това означава, че няма повече актуализации за прилагане, дефиниране от вас като *безопасни*.

Мениджърът по актуализациите показва само *видими* ъпдейти.

Например, ако направите всички нива *видими* и само ниво 1 и 2 *безопасни*, ще виждате много ъпдейти в листа, но мениджърът вероятно ще ви казва, че вашата система е напълно ъпдейтната.

Табът „Автоматично Опресняване“ ви позволява да изберете колко често диспечера по актуализациите да проверява за налични такива.

Табът „Начин на опресняване“ ви позволява как диспечера да проверява за нови актуализации.

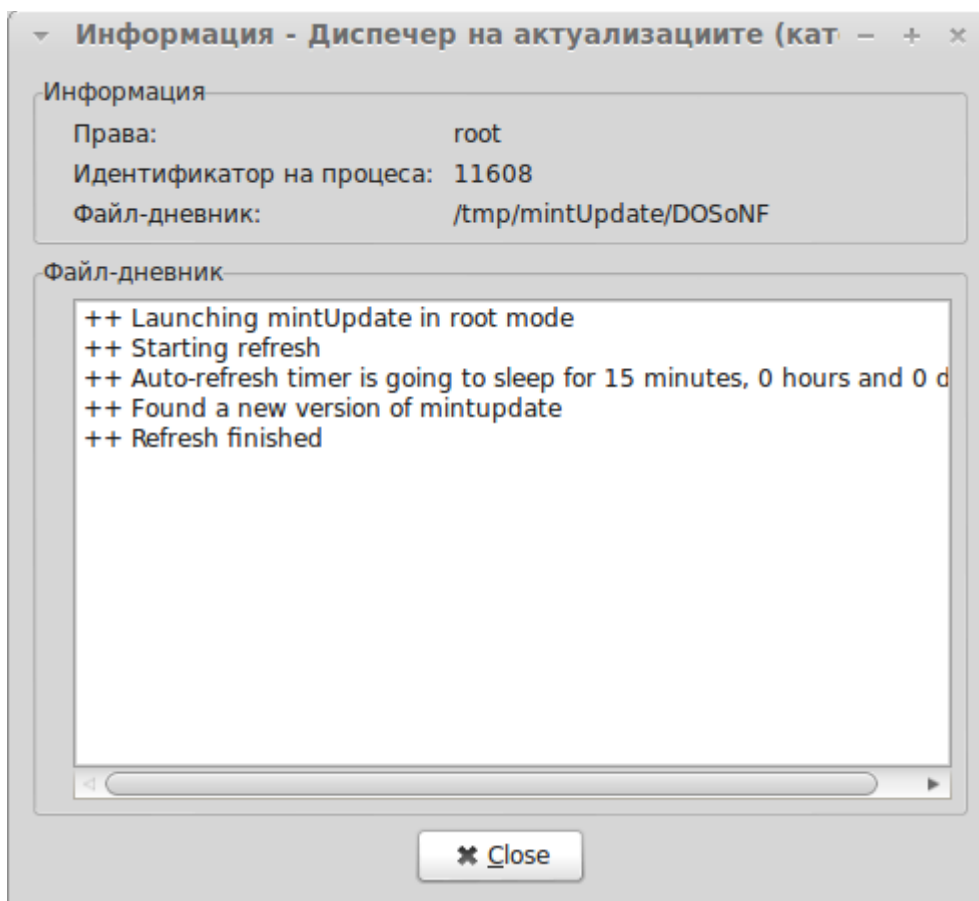
„Забавяне при първоначалното стартиране“ е времето, което диспечерът ще изчака преди да провери за Интернет връзка. Това забавяне дава на мениджъра на мрежите възможност да установи връзка, когато компютъра се стартира.

Може също да се зададе кой домейн да се използва от диспечера при проверка за Интернет връзка. Диспечерът по актуализациите ще се опита да се свърже с този домейн преди да потърси актуализации.

Табът „Пропуснати пакети“ дава възможност да се избере за кои пакети не искате да получавате актуализации. Символите „*“ и „?“ са поддържани.

Последния таб предоставя възможността за смяна на иконата на диспечера.

Ако получите някакви грешки с диспечера на актуализациите („Не може да се обнови листа с пакетите“, на пример), можете да потърсите информация като щракнете с десен бутон на иконата, намираща се в долу в дясно, и изберете „Информация“. Ще се появи следния прозорец:

В този прозорец можете да видите Идентификатор на процесите на диспечера, независимо дали е пуснат от обикновен или суперпотребител.

Също така може да се видят актуализациите, които за приложения на системата, като се щракне на „Изглед -> Хронология на актуализациите “

Хронология на актуализациите - Диспечер на актуализациите			
Дата	Ниво	Пакет	Нова версия
2013.03.03 12:43:43	1	mintupdate	4.4.7
2013.03.03 12:50:49	1	mint-artwork-gnome	2.6.27
2013.03.03 12:50:49	1	mint-common	1.0.9
2013.03.03 12:50:49	1	mint-themes	1.1.7
2013.03.03 12:50:50	1	mint-artwork-common	1.5.7
2013.03.03 12:50:50	2	pidgin	1:2.10.6-0ubuntu2.2
2013.03.03 12:50:50	2	firefox-locale-en	19.0+build1-0ubuntu0.12
2013.03.03 12:50:50	2	firefox-gnome-support	19.0+build1-0ubuntu0.12
2013.03.03 12:50:50	2	firefox	19.0+build1-0ubuntu0.12
2013.03.03 12:50:50	2	thunderbird	17.0.3+build1-0ubuntu0.12
2013.03.03 12:50:50	3	x11-apps	7.7~2ubuntu1.1

Съвети и трикове

Използвате ли максимално вашия десктоп? Използвате ли често CTRL+C на вашата клавиатурата, за да копирате някакъв текст? Отваряте ли някакъв текстов редактор просто да оставите някаква бележка? Как споделяте файлове с приятели? Има много начини да изпълниш някаква определена задача, някои по-ефективни от други. Тази глава ще ви покаже някои особености на Линука, МАТЕ и Линукс Минт десктоп, за да сме сигурни, че използвате вашата операционна система максимално.

Копиране и поставяне с мишката

Повечето хора са свикнали да щракнат на *Edit* или десен бутон на съдържанието, което искат да копират. В Линукс Минт вие освен това вие можете да копирате и поставяте съдържание директно с мишката. Ето как става: левия бутон на мишката копира, а средния – поставя. Толкова е просто.

Хайде да го опитаме. Стартирайте *LibreOffice Writer* или друг текстов редактор, или някакво приложение, което Ви позволява да въведете текст. Сега въведете няколко изречения. Маркирайте част от текста с левия бутон на мишката. Мислите, че трябва да щракнете на менюто *Edit* и после да натиснете *Copy* ? Не? Обзалагам се, че трябва да натиснете комбинация от клавиши на клавиатурата като CTRL+C. В Линукс е доста по лесно. Още с маркирането на текста Вие вече сте го копирали. Точно така...текста е вече копиран в *буфера на мишката* и не е нужно да копирате нищо.

Сега кликнете на друга част на документа, за да изместите курсора там и щракнете средния бутон на мишката (или скрола на мишката, ако имате мишка със скрол, или двата бутона едновременно, ако имате мишка със само ляв и десен бутон...всеки вариант беше обмислен, с изключение на тези странни *Mac* мишки с един бутон). Както видяхте, текста, който бяхте маркирали, сега е поставен.

Колкото повече го използвате, толкова повече ще свиквате с този метод на копиране. Тази техника работи на повечето Unix и GNU/Linux операционни системи.

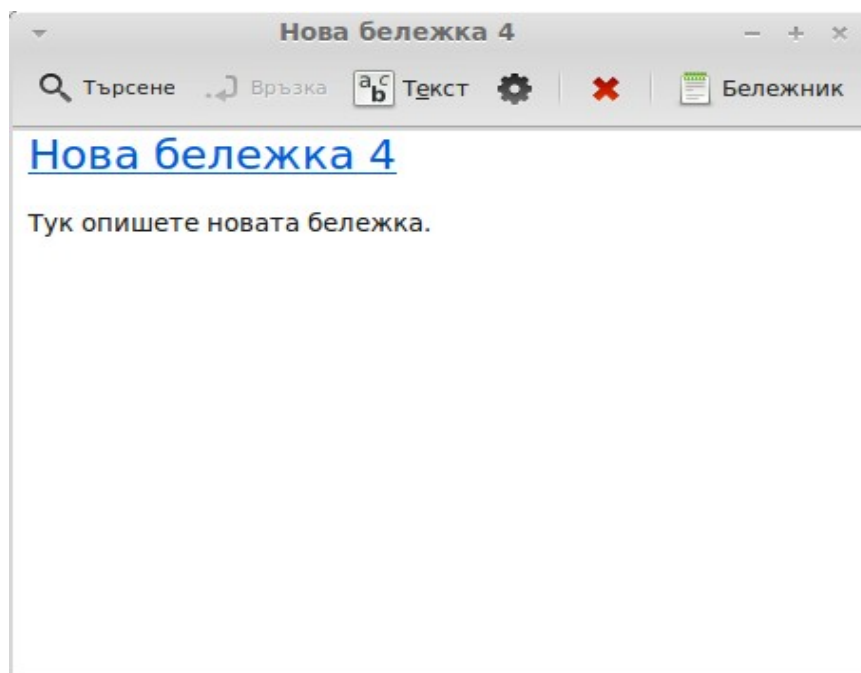
Забележка: Буферът, използван от мишката е различен от този, който използва Mate десктопа. И така Вие можете да копирате нещо с мишката и нещо друго с CTRL+C или чрез Edit менюто. Така Вие можете да копирате две неща по едно и също време и в зависимост от начина на копиране, може да ги поставите със средния бутон на мишката или с CTRL+V или чрез Edit менюто.

Писане на бележки с Tomboy

Ние всички си вземаме бележки. Дали ще е адрес, продиктуван по телефона, или ще е растящия всеки ден, лист с всекидневни задачи, или нещо, което просто трябва да се запомни, ние често изпадаме в ситуация, когато ни е нужно да оставим една бърза бележка. Някои от нас имат много написани бележки около компютри си и никога не намират пишещ

химикал в подходящия момент, други губят време в използване на приложение, което не е подходящо за някои по специални случаи (LibreOffice Writer например не е много за бележки) и много малко хора в действителност използват софтуера предназначен за вземане на бележки. За щастие Линукс Минт по подразбиране включва в себе си такова приложение, което се казва Tomboy .

Tomboy е едно много лесно за работа приложение. Щраквайки върху него вие получавате списък с вашите бележки. Можете да създавате нови бележки щраквайки върху *Create New Note*.

Отваря се нова бележка. Сменяйки заглавието ѝ сменяте и името ѝ. Можете да напишете каквото си поискате в бележката и после я затваряте. Съдържанието, което сте въвели винаги ще бъде достъпно през Tomboy ; не е нужно да запазвате нищо и дори може да рестартирате или изключите вашия компютър, тъй като вашата бележка се запазва автоматично при самото въвеждане.

Ако решите, че няма нужда от някоя определена бележка, може да я отворите и да щракнете на Delete бутона.

Ако напишете името на друга бележка в съдържанието на отворената такава, Tomboy автоматично ще създаде връзка към тази друга бележка и вие ще можете да щракнете върху тази връзка и да я отворите.

Може също да използвате различни опции за форматиране на вашата бележка, както и да използвате различни екстри, предлагани от Tomboy .

Заключение

Това далеч не е всичко за Линукс Минт или за Линукс като цяло. Това ръководство беше просто един кратък обзор на някои от най-важните аспекти, свързани с вашия работен плот. От сега нататък той трябва да ви е по-удобен за работа и да имате по-добри знания за някои от неговите съставлящи части. Как ще продължите? Ще се научите ли да използвате терминала? Ще опитате ли и другите работни плотове (KDE, XFCE, etc.)? Изцяло зависи от Вас. Запомнете, че Linux е за развлечение и неговото общество е там, за да Ви помогне. Отделете малко време и учете малко по – малко всеки ден. Винаги има нещо ново, независимо от това колко знаете.

Насладете се на Линукс и Ви благодарим, че избрахте Линукс Минт.